

6

1978

Kymiyhtiö

Kymiyhtiö

Perustettu vuonna 1936 ● 38. vuosikerta ● Painosmäärä 15 500
Lehti ilmestyy joka toinen kuukausi

Sisältö joulukuussa 1978

- 1 Työssä käyvien joulu
- 2 Vain hyvän tiimin avulla...
- 3 Voikkaan PK 11 käynnistäminen oli kuin orkesterin viritystä
- 10 Jarrut löytyivät — vauhti parani
- 12 Täyskäännös — ja kovinta vauhtia eteenpäin
Kymin paperimarkkinoiden viisi villiä vuotta
- 20 Osakkuusyhtiöt 15: Pohjolan Voima Oy
- 24 Vihreää kultaa on enemmän ulkomailla
- 27 Joulukiireitä
- 28 Toimeliaisuus tuo iloa ja elämää eläkepäiviin
- 29 Tästä puhutaan
- 30 Jänniä juttuja
- 31 Akanat ja Vilhelmiinat 30 vuotta
- 32 Silmäys vuosien taakse
Syntymäpäiviä
Manan majoille

Kansikuva: Nopeakasvuinen kontortamänty (*Pinus contorta*) kasvaa luontaisesti Pohjois-Amerikan länsiosassa aina Kaliforniasta Alaskaan saakka. Kymiyhtiössä on tutkittu lajin ominaisuuksia ja soveltuvuutta Suomen ilmastoon. Myönteisten tutkimustulosten johdosta on yhtiön maille perustettu viime vuosina kokonaisia kontortametsiköitä.

Foto: Erik Bruun, Helsinki

Kansipaperi: Diamondstar 135 g/m²
Arkit: Diamondstar 100 g/m²

ISSN 0356-0538

● Tämän lehden toimituksesta tuli kirje, jossa toivottiin seuraavia rivejä. Toivottiin, että niillä ”ilmenisi joulun sanoman ohella myös kirkon näkemys teollisuusväestön osallistumisesta hengelliseen elämään”.

Ajattelin ensin torjua pyynnön kyvyilleni ylivoimaisena. Kuinka voisin yhdistää kaksi niin erilaista aihetta: joulun sanoman ja teollisuudessa toimivan väestön?

Mutta pyyntö ei antanut rauhaa. Olenhan vakuuttunut siitä, että evankeliumi koskee kaikkia ihmisiä ja että kirkolla on asiaa jokaiselle. Eikö siis joulun sanoma liitykään työikäisen väestön elämään? Kyllä kai ainakin itseni on tultava tuohon tulokseen, jos pysyn kiellossani.

Totta kyllä, että työssä käyvän väestön osallistuminen hengelliseen elämään on niitä kysymyksiä, joita kirkossa pohditaan. On myönnettävä sekin, että nämä kysymykset eivät ole aina löytäneet kovin hyviä vastauksiakaan. Ei tosin pidä paikkaansa silloin tällöin kuultu väite, että kirkossa kävisi vain vanhoja ihmisiä. On myös muistettava, että jumalanpalvelukset ovat vain osa, joskin tärkeä, seurakuntien toiminnasta. Muu seurakuntatyö tavoittaa ihmisiä sunnuntai-aamun kirkkoon verrattuna moninkertaisen määrän. Kaikki tämä on totta ja tilastoin osoitettavissa.

Syitä asian tilaan on tietysti pohdittu. On viitattu työelämän vaatimuksiin, kuinka se

Kalevi Toiviainen

Mikkelin hiippakunnan püspa

Työssä käyvien joulu

vie ihmisen voimat ja kuinka vuorotyö erityisesti häittää säännöllistä osallistumista melkein mihin tahansa. Mutta luulen myös, että useammin kuin tulemme ajatteleksikaan ihmisiä vaivaa jonkinlainen liian pingotettu kuva hengellisistä asioista. Sanoohan Mika Waltariakin teoksessaan Ihmisen ääni yhteen aikaan arvelleensa, että "sana kristitty on niin suunnattoman vaativa, että minä en koskaan voi käyttää sitä itsestäni". Se mikä on lahjaa, onkin hoidossamme muuttunut niin kireäksi vaatimukseksi, etteivät väsyneet ihmiset siihen yllä.

Kaikkea tätä mietiskelin. Mutta sitten tuli mieleeni se leikkisän pisteliäs huomautus, jossa luonnehditaan suomalaisen luterilaisen tuntomerkkejä. Väitteen mukaan niitä on kaksi: on kastettu lapsena ja käy jouluna kirkossa.

Käy jouluna kirkossa. Tietenkään ei ole syytä puolustella näin vähimmäismääräänsä saatettua kristillisyyden ilmaismista. Mutta tuskin on oikein esittää tuotakaan kimppuun käyvää kysymystä: miksi nytkään tulitte, jos ette ennen tulleet?

Seurakuntapappina olen joulu joulun jälkeen, jokaisessa joulukirkossa yhä uudelleen huomannut joulun suuren veto-

Foto: Matti Hämäläinen/Kuutamatti Mikkelä

voiman. Olen joutunut kysymään: onko niin, että joulukirkko tuo sanoman tuohon lähelle? Nekin jotka arkailevat tunnustautua kovin aktiivisiksi kristityiksi, rohkaistuvat lähtemään joulukirkkoon. Kuka lähtee lapsuutensa muistojen vetämänä, kuka etsimään tapaa, jolla joulu virsineen, valoineen ja väreineen puhuttelee ihmisiä, kuka muuten vain, saadaksesen hieman levähtää ja ajatella. Mutta usein kaukaiseksi

koettu Jumala ei siellä tunnukaan kaukaiselta. Sanoma hänestä ja hänen Pojastaan, joka tuli "heinille härkäin, juhtien", ei olekaan liian vaikea ymmärtää ja vastaanottaa.

Ehkäpä joskus ajattelemattomasti moitittu joulukirkon vieras ymmärtääkin jollakin lailla paremmin joulun sanoman kuin moittijansa. Jumala on joulun sanomassa lähellä eikä katso syyttäen syntisiä. Vapahtaja on tullut, ja vaatijan sauva on lyöty rikki. Ensimmäinen joulu oli ilo, joka ilmoitettiin kaikelle kansalle. Siksikö joulu on säilynyt kansan juhlanä? Ne jotka eivät omasta eivätkä monien toistenkaan mielestä ole hengellisissä harrastuksissaan esimerkiksi kelpaavia, tuntevat vetoa joulun sanomaa kohti. Näitä olivat jouluevankeliumin paimenet, aikansa halveksittu "maan kansa". He saivat ensimmäisinä käydä sisälle jouluiloon.

Viime kädessä ei tietenkään ole olemassa mitään erityistä jouluevankeliumia. On vain yksi evankeliumi: ilosanoma Jeesuksesta Kristuksesta.

Mutta joulun evankeliumissa tuo sanoma on tyypillisimmillään: "Minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra."

Siirtymiseni paikasta toiseen ovat olleet luonnollisia. Urani ei perustu mihinkään laskelmointiin, ei alkuunkaan. Kysymys on sattumista. Aivan yhtä hyvin voisin olla edelleen tupakkateollisuuden palveluksessa, kuten olin vuosina 1960–67.

Kymin toimitusjohtajaksi siirtyminen on tietenkin suuri haaste, kuten oli aikanaan tuloni Strömbergin toimitusjohtajaksi.

Sinänsä tämä siirto ei vaikuta kovin kaukaa haetulta: Kymi omistaa 45 prosenttia Strömbergistä.

Tehtäväni ei todennäköisesti tule Kymissä luonteeltaan kovin paljon poikkeamaan siitä, millaista se on ollut täällä. Kysymys on yhtiön vetämisestä ja sen toiminnasta vastaamisesta.

Suurin ero on siinä, että yritykset toimivat eri aloilla, minkä lisäksi Kymi on vientivoittoinen ja sillä on runsaasti kansainvälistä toimintaa. Strömbergin myynti tapahtuu pääasiassa kotimaahan.

Olen mahdollisimman kaukana ns. patriarkalisesta johtajatyypistä. Rakennan koko toimintani sille, että ympärilläni kerääntyy johtoryhmä, tiimi, jolla on yhtenäinen filosofia ja joka hyväksyy ne tavoitteet, jotka tälle toiminnalle asetetaan, ja joka kykenee pelaamaan kitkattomasti yhteen.

Tiimi ei tietenkään tee päätöksiä, vaan ne tekee toimitusjohtaja, joka vain hyvän tiimin avulla saa asiat luistamaan siten, että syntyy tuloksia.

Tuo ”filosofia” ei tarkoita mitään yleispätevää filosofiaa, vaan se muotoutuu yrityksen ja toiminnan ajankohdan mukaan.

Filosofia on sitä, että johdolla on oltava yrityksestä varma ajatusrakennelma tavoiteasetteluineen — eli tieto siitä, mihin suuntaan ja millä tavalla yritystä viedään eteenpäin.

Johdon on ehdottomasti kartoitettava voimavarat ja muut mahdollisuudet, jotta tiedetään, millaiset tavoitteet ovat ylipäänsä mahdollisia.

Työhön ei saa sotkea henkilökohtaisuuksia

Työelämässä on kasvatettava itseään jatkuvasti siihen, ettei sotke

● Ensi keväänä Kymiyhtiön toimitusjohtajan tehtävät vastaan ottava dipl.ins. Fredrik Castrén tulee yhtiön palvelukseen jo vuoden alusta lähtien. Uuden miehen ajatuksia johtamisesta ja yritys-elämästä yleensä on julkaistu joulumyyn-tiin tullessa Juha Nummisen toimittamassa reportaasikirjassa 'Johtaja Suomessa' (Kirjayhtymä). Julkaisemme oheisena otteita haastattelusta kustantajan luvalla.

Fredrik Castrén:

Vain hyvän tiimin avulla...

Foto: Kaius Hedenström/LK-Studio Helsinki

henkilökohtaisuuksia ja asioita keskenään — eikä se ole aina helppoa.

Jos sellaista näyttää tapahtuvan yrityksen jollakin tasolla, johdon on puututtava siihen, koska henkilökohtaiset vaikeudet ja ristiriidat aiheuttavat usein tehotonta toimintaa, väärää päätöksentekoa — asioita ei ylipäätään saada rullaamaan hyvin.

Ihmisten välistä kilpailua on luonnollisesti yritysmaailmassakin, kun pyritään eteenpäin — tosin monet ovat jättäytyneet viisaasti kilpailusta pois, koska tyytyvät paikkaansa, eivätkä haluakaan korkeammalle.

Joihinkin ihmisiin henkilökohtai-

nen kilpailu on vaikuttanut kovettavasti, joitakin valitettavasti masentanut.

Itse en ole kokenut työtani sillä tavalla, että kilpailisin jonkun ihmisen kanssa jostakin. Tämä on ehkä luonnekysymys. Luonnollista kai on, että olen elämäni tyytyväinen. Siinä on paljon sisältöä.

Suhtaudun jokaiseen myönteisesti

Ihmissuhteista oppii näissä hommissa jatkuvasti uutta. Välillä tuntuu kuin tulisi turpiin, kun on oletta-

nut jostakusta aivan toista kuin mitä esiin paljastuu.

Toisaalta on todettava, että ihmisuhteet ovat yrityksen johtamisen perusasioita. Jollei johtaja saa henkeä aikaan ja ihmissuhteissa syntyy huomattavia hankaluuksia, se vaikuttaa mitä vakavimmin koko yritykseen.

Ei pidä lähteä uuteen ihmiseen tu-
tustuaan siitä, ettei häneen voisi
luottaa. Tässä on tullut tieteenkin elä-
män varrella hieman varovaisem-
maksi. Ennen luottamus syntyi no-
peammin, kun oli sinisilmäisempi —
nyt se kestää aikansa.

Perusasetelma on kuitenkin se,
että suhtaudun ihmisiin alunperin
positiivisesti. En halua antaa toisten
ihmisten mielipiteiden vaikuttaa en-
nalta käsityksiini kenestäkään.

En siis mielelläni kuulostele etukä-
teen mielipiteitä ihmisistä, joiden
kanssa tulen työskentelemään — sillä
siten syntyneissä käsityksissä ovat
omat vaaransa.

On parempi tutustua jokaiseen ih-
miseen ilman ennakkoluuloja — ha-
luamatta painottaa kielteisiä piirtei-
tä — ja vasta omien kokemusten pe-
rusteella luoda hänestä käsitys.

Lapissa kasvaneena pidän luonnol-
lisena, ettei ihmisiin suhtauduta eri
tavalla riippuen siitä, millainen ase-
ma heillä on. Minulle ihminen on ih-
minen riippumatta hänen työstään.

Ehkä juuri tämän vuoksi suhtautu-
minen ihmisiin on ollut niin helppoa.

Organisaatio ei ole itsetarkoitus

Emme voi lähteä siitä, että vain
yksi organisaatiotyyppi sopii Ström-
bergille, enkä edes väitä, että tämä
nykyinen olisi ehdottomasti paras
mahdollinen organisaatio.

Emme vain ole löytäneet parem-
min tähän tilanteeseen sopivaa mallia.

Ei ole yleensääkään järkevää lähteä
jostakin rakennelmasta, kun tarkas-
tellaan organisaatiota, vaan on läh-
dettävä ihmisistä. En halua muuten-
kaan hyväksyä mitään ehdottomuuksia.

Ideaaliorganisaatioon, jollaisen voi
ja ehkä pitääkin aina rakentaa mieli-
kuvituksessaan, ei kuitenkaan kos-
kaan löydä ideaali-ihmisiä. Siksi kaik-
ki on mukautettava niihin inhimilli-

siin resursseihin, jotka ovat käytettä-
vissä, jotta saataisiin paras mahdolli-
nen työtulos.

Pitää muistaa, että organisaatio ei
ole itsetarkoitus. Se ei tee mitään il-
man ihmistä. Siksi se loppujen lopuk-
si rakentuu ihmisten ympärille ot-
taen heidät huomioon tärkeimpinä
elementteinä.

Alaisistaan ei tiedä kylliksi

Organisaatiossa ja sen työskente-
lyssä merkitsee paljon luottamus esi-
miesten kykyyn hoitaa tehtäviään ja
tehdä oikeita päätöksiä.

Ja esimieheen kohdistuvan luotta-
muksen on tultava sekä ylhäältä että
alhaalta.

Toimitusjohtajan tehtävässä ei
kuule läheskään tarpeeksi siitä, mitä
alaiset ajattelevat. Tämä on yksinäi-
sen suden puuhaa.

Toimitusjohtajalla ei siis ole täysin
selvää kuvaa siitä, millaisia organi-
saatiossa työskentelevien ihmisten
aivoitukset ovat. Saattaa olla, että
hänellä joskus on poikkeava kuva to-
dellisuudesta.

Koska tietoa puuttuu, toimitusjoh-
tajan on uskottava, että luottamus
on olemassa. Jos luottamuspula alais-
ten taholla syntyy, sen kyllä aika-
naan huomaa — silloin sitä vaan on
kestänyt jo liian kauan.

Se, että asema antaa johtajalle auk-
toriteettia, ei merkitse automaatti-
sesti, että häneen myös luotettaisiin.
Luottamus hankintaan vain toiminnalla.

Omat rajoituksensa on tunnustettava

On mielestäni tärkeätä, että esi-
miehellä on selvät periaatteet ja ta-
voitteet... Että uskalletaan tehdä
päätöksiä ja ottaa niistä myös vastuu.

On usein otettava vastuu sellaisis-
takin asioista, joissa on loppujen lo-
puksi hieman epävarmaa, kenen vas-
tuusta todellisuudessa on kysymys.

Kukaan ei pysty tekemään kaikkea
tällaisessa organisaatiossa ja on us-
kallettava tunnustaa oma rajoittuneis-
suutensa.

Joskus tämä tuntuu olevan ihmisil-
le vaikeata, koska pelätään auktori-
teetin menettämistä.

Ei siitä kuitenkaan nähdäkseni

auktoriteetti mene, jos sanoo: ”Tästä
en tiedä mitään. Tuo tietää tuosta
enemmän.”

Yleiset asiat vievät liikaa aikaa

Silloin tällöin pitää ajautua tietyn-
laiseen itseanalyysiin ja miettiä, mitä
olisi pitänyt tehdä toisin.

Totean aina tuolloin, että olisi pitä-
nyt olla enemmän mukana organisaatios-
sa ja sen toiminnassa. Aikaa on
mennyt liiankin paljon yrityksen ul-
kopuolelle ja koen sen rasitteeksi.

Yritysjohtaja joutuu entistä paljon
enemmän mukaan yleisten asioiden
hoitoon yrityksensä ulkopuolelle,
koska julkisen hallinnon, valtiovallan
ja yritysten vuorovaikutus on lisään-
tynyt suuresti.

Tämä kehitys on muuttanut yritys-
johtajan työn kuvaa ja hyvän johto-
ryhmän merkitys on kasvanut. On-
neksi ympärilläni on ollut hyvää
porukkaa.

On tunnettava elävänsä myös itselleen

Elämäni on ollut monet vuodet len-
tämistä vuorokoneilla Helsingin ja
Vaasan väliä.

Kotini on ollut Vaasassa, missä
sijaitsee Strömbergin keskuskonttori.
Olen viettänyt Vaasassa viikonvaiht-
teet ja keskimäärin yhden työpäivän
viikosta. Loput työpäivistä, noin 200
päivää vuodessa olen toiminut Hel-
singissä tai ulkomailla. Tämä on
ollut sellaista kansanedustajan elä-
mää.

Kun siirryin Kymiyhtiöön, pyrin
tietenkin olemaan mahdollisimman
paljon Kuusankoskella, missä sijait-
see yhtiön pääkonttori.

Vaikka tämä työ yrittää viedä kai-
ken ajan aamusta iltaan — kyllä kai
tähän saisi kulumaan joka vuorokau-
si 24 tuntia — tervettä kuitenkin on,
että yrittää välillä irtaantua jonkin
harrastuksen pariin. Aikaa täytyy
löytää.

Minä ratsastan — ja koko perheeni
ratsastaa, mikä lisää mahdollisuuk-
siamme olla yhdessä. Minä myös
metsästän, kalastan ja keilaan.

Ihmisen on ehdottomasti välillä
tunnettava elävänsä myös itselleen ja
perheelleen. □

● Voikkaan PK 11 käynnistäminen

Siinä se on: PK 11 uudistettuna, lyhennettynä, tehostettuna. Kyljet välkkyvät hopealta.

Se on kuin valtamerilai-va, joka odottaa lähtömerkkiä. Koneet käyvät, saattajia kosolti laiturilla, miehistö puhdistaa, mittaa, korjaa.

Iso kone, nippeliä, nappelia

On väkeä, on. **Viktor Holmqvist**, **Seppo Hammar**. "Ei ole yksinkertaista käynnistää näin isoa konetta. Siinä on monta laitetta, jotka täytyy ensin tarkastaa, että ne pelaavat", sanovat.

Tuolla on Valmetin miehiä. "Suokas on tuo. Tuo jolla on kuulosuojaimet, on projekti-insinööri **Iikka Salminen**. Projektin vastaava. Valmetin aiivot." Ai tuo!

"Kymen puolelta projektin vetäjänä käyttöpuolella on **Antti Poutiainen** ja teknisellä puolella **Siekinen**."

Neuvotellaan

Kello on 14.40 torstaina 16.11.

Miksei mitään tapahdu? "Neuvottelu on kesken."

Poutiainen: "Tilanne on se, että kone on teknisesti siinä kunnossa, että se voidaan käynnistää heti, kun sopimus on allekirjoitettu."

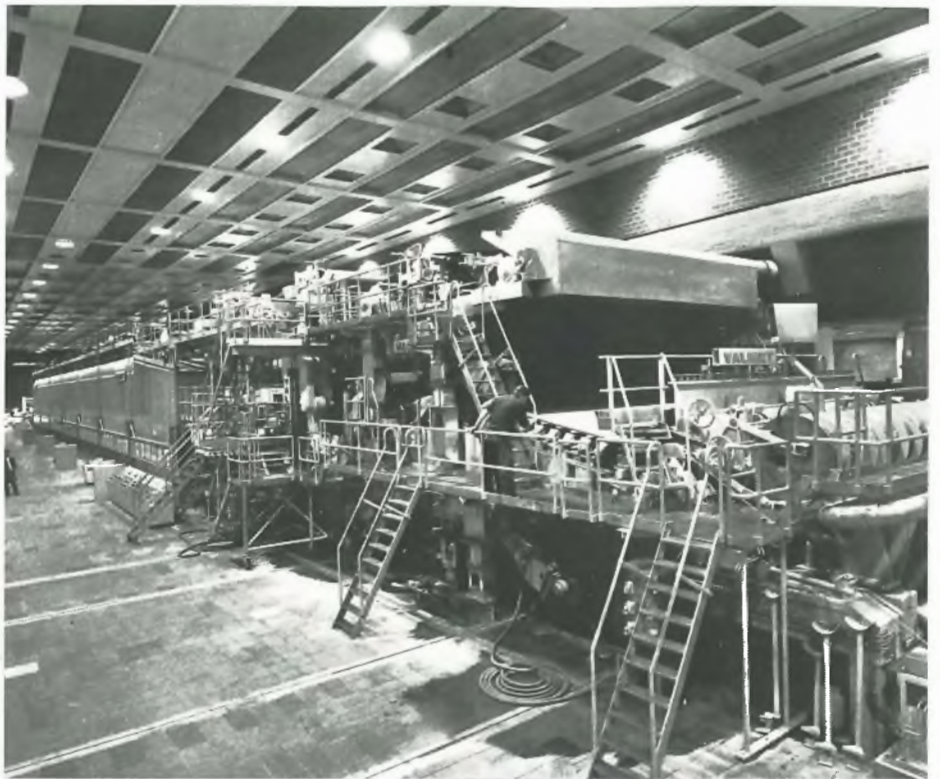
Neuvotellaan palkoista. On neuvotteltu kuuleman mukaan jo 28 tuntia. Valmetin mies menee tupakalle.

Huovan vaihto

Hitsataan: pick upin varmistus menossa.

"Meillä hajosi tänä aamuna koepyörityksessä kolmannen puristimen huopa."

Huopa on levitetty kahdeksan miehen voimalla konesalin lattialle. Sitä mitataan pitkin ja poikin. Tampereen

PK 11:n lähes täydellinen modernisointi kesti kaksi ja puoli kuukautta. Vanhaa jää ainoastaan kuivausosan silinterit tukirakenteineen. PK 11:n modernisointi on yhtiön suurin investointi tänä vuonna. Sen suuruus on 44,5 miljoonaa markkaa. Uudistustyön teki Valmetin Rautpohjan tehdas alihankkijoina mm. Valmetin Pansion tehdas, Oy Strömberg Ab ja Kalmeri Oy.

Verkatehtaan insinööri **Takala** seisoo tarkkaavaisena vierellä. Kello on 15.30.

Hiiop... huopamytty nostetaan koneen päälle.

Voikkaan tehtaan päaluottamusmies **Teuvo Pöysä** ja paperiammattiosaston puheenjohtaja **Risto Kärkäinen** ovat saapuneet.

Poutiainen kertoo

"Koneen piti alunperin olla valmiina vasta 30.11. Aikataulua voitiin kuitenkin kiristää. Nyt on koneen koekäyttö ja käyntiinajo."

Höyryputkea korjataan.

"Tämän koneen instrumentointia ei ole trimmattu massat päällä. Yleensä koekäytön yhteydessä ajetaan massoilla konetta ja trimmataan paikat. Nyt siihen ei ole ollut mahdollisuutta, kun oli tämä palkkaneuvottelu. Nyt lähdetään samanaikaisesti käyn-

tiin ja trimmataan lopullisesti konetta ja se vaikeuttaa hommaa."

("Joko olette allekirjoittaneet? Eikö vielä? No, ilmoita sitten.")

"PK 18 oli paljon jännittävämpi käynnistää, koska se oli Valmetillekin uutta. Nyt ne uskovat tuotteesensa."

"Katsotaan nyt neljän tunnin päästä."

Sähkötekniikkaa

"Perälaatikon syöttöpumppu painaa massat perälaatikkoon", joku sanoo.

Leevi Tolvanen, sähköosaston päällikkö saapuu liepeet lepattaen. Pääsäänsä on valkea suojakypärä.

Klo 16.05 jakokeskushuone. Henkilöt: **Leevi Tolvanen**, toimittaja ja Voikkaan sähkökorjaamon päällikkö **Olli Mansikkamäki**.

Tolvanen selostaa toimittajalle "syvällisempää sähkötekniikkaa."

oli kuin orkesterin viritystä (A. Lund)

PK 11:n käynnistämistä odoteltiin miehissä. Alakuvassa keskellä istuu PK 11:n uudistamisprojektin teknisen puolen vetäjä, Voikkaan piirustuskonttorin päällikkö, ins. Heimo Siekkinen.

Tulos: Pyörivät muuttajakoneet tekevät tasasähköä, jolla paperikonetta pyöritetään. Tasavirta, vaihtovirta? Tasasähkömoottorilla voi koneen nopeutta muuttaa sellaiseksi kuin tarvitaan. Hm. Eri ryhmien nopeutta muutetaan paperin paksuuden mukaan. Hm. Ennen vaihtovirtamoottorilla pyöritettiin tasavirtageneraattoria ja saatiin tasajännite. Muuttajakoneet on nyt siirretty pois. Nyt tyristorisuuntaajilla... voi voi... sataviisitoista kilovattia... sähköä syötetään pulpettiin... kello on 16.40... syötetään kilovatteja... apua!

Maanpinnalla. Kello on 16.43 ja massaventtiili on auki.

Sopimus on allekirjoitettu.

Lund kertoo

Joko nyt?? "Varmasti ei! Se on niin, että ensin täytyy nähdä, että massa menee kunnollisesti viiralle ja

Voikkaan paperitehtaan PK 11:n ja 18:n käyttöpäällikkö, dipl.ins. Antti Poutiainen, uudistamisprojektin käyttöpuolen vetäjä, oli käynnistämässä jo PK 18:aa kymmenen vuotta sitten.

menee eteenpäin viiran aluskuoppaan. Täytyy varmistaa, että kaikki laitteet siinä toimivat. Sitten massa viedään puristinosalle, sen kautta uuteen pulpperiin, joka on puristimen alla. Katsotaan, että se toimii.

Kolmannen puristimen huopa hajosi koe-pyörityksessä. Vas. huopataakkaa nostetaan koneen päälle. Hyvin suunniteltu on puoleksi tehty. Alakuvassa huopa on paikoillaan.

Kaikki on ajettu vedellä, mutta kun massa tulee mukaan, on kaikki tarkastettava. Kun nähdään, että paperirata on tasainen eikä näkyvää vikaa ole puristinosalla, voidaan yrittää kuivausosalle. Viedään päätä. Katsotaan, että päänvientinarut ovat okei. Ajetaan paperi viimeiselle silinterille, sieltä pulpperille. Se testataan. Sieltä leikataan uudestaan suikale. Alkaa jännä vaihe: onnistuuko puhallus ja kuinka nopeasti kalantetriin. Joskus siitä jää kiinni koko koneen käynti ja se voi kestää, niinkuin PK 18:lla."

Sitten paperi viedään kalanterin läpi ja rullalle. "Ehkä tänä iltana puolen yön maissa onnistutaan, mutta silloin voidaan sanoa, että onnistuttiin erittäin hyvin."

"Se tässä auttaa kovasti, kun meillä on käyttöhenkilökunta vanhaa, kokenutta väkeä. Lisäksi he ovat saa-

Neuvottelu on päättynyt. Vas. Paperiliiton Voikkaan osasto n:o 36:n puheenjohtaja Risto Kärkkäinen, taloudenhoitaja Mauno Luoranen ja Voikkaan tehtaan pääluottamusmies Teuvo Pöysä näyttävät myös PK 11:n konesalissa. Kuvassa oik. ylh. uudestaanrullaja Simo Mikonen vasemmalla.

neet lisäkoulutusta Ahlströmin Varakauden tehtaalla ja Valmetilla."

Narut ja pillit

Aika hassua, että näin automatisoidussa koneessa viedään paperi koneen läpi tuollaisella narulla.

"Katsopas tuota pientä pilliä. Se on läpimitaltaan nolla pilkkua kaksi millimetriä. Nimeltään se on niin sanottu reunapilli. Jos tämä pieni pilli menee tukkeeseen jostakin syystä, leikkaukset ei onnistu ja kone ei tee yhtään

Insinööri Reijo Honkanen instrumentti-osastolta (vas.) ja teknikko Onni Ulin Voikkaan piirustuskonttorista varmistivat omaa osuuttaan uudistetussa PK 11:ssä.

"Ensin täytyy nähdä, että massa menee kunnollisesti viiralle", sanoi Voikkaan paperitehtaan isännöitsijä, dipl.ins. Anders Lund. Hän kiitteli kokenutta käyttöhenkilökuntaa, jonka ansiosta käynnistys sujuu hyvin.

paperia."

Nyt tuli toinen isännöitsijä seuraan. **Matti Jankeri:** "Tämä on ammattimiesten käsissä jo. Tilanne on sellainen, josta minä en enää ymmärrä yhtään mitään."

"Matti takaa, että tuo pilari pysyy tuossa." Ja Matti poistuu takavasemmalle.

Insinöörit käyvät vuoronperään kotonaan syömässä ja nukkumassa.

Tehkon asentaja kantaa kalupakkaa.

Miehiä tupakalla.

Olli sanoo, että moottori paloi. Se on vaihdettava. Taas menee pari tuntia... Kello on nyt 17.25. Leevi Tolvanen lähtee kotiin.

Anssi syö eväitään

Varakoneenhoitaja **Marttisen** mielipide: "Hyvältä näyttää. Vaikka sitten se vasta tiedetään, kun kone on käynnissä."

Koneenhoitajien taukotupa: **Anssi Joutjärvi** keittelee kahvia. Levittää eteensä erinomaiset evänsä. Hän

Varakoneenhoitaja **Jaakko Marttinen** tuntee kaikki Voikkaan paperikoneet ja kertoi, että jokaisella koneella on erilaiset 'tavat'. Varakoneenhoitajan ammatti on vaihtelevaa: koneet ja työtoverit vaihtuvat jatkuvasti.

tarjoaa kuitenkin ensin toimittajalle kuntokortteja, urheilumies kun on Kuusankosken kaupungista.

Turistaan sitä sun tätä.

Vettä

Lund, Poutiainen, **Holm**, Joutjärvi ynnä muita koneen märässä päässä. Vettä tulee oikeasta paikasta, mutta väärällä tavalla. Suihku.

Poutiaisen posket ovat punaiset.

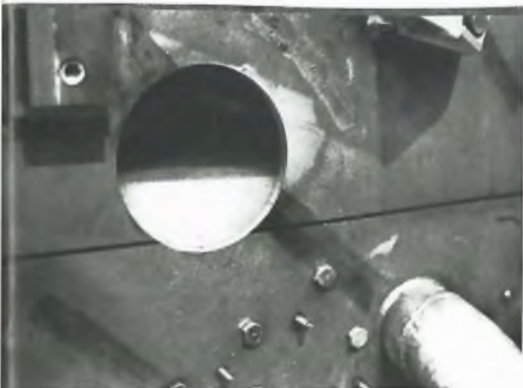
Olli huutaa **Arvoa** kello 21.50. Arvo menee. **Suhonen** tulee. Ja vettä tulee. Nyt tulee vettä jostakin aivan väärästä paikasta. Sitä tulee lattialle. Kengät kastuvat.

Valmetin asennuspäällikkö ja asennusvalvoja seuraavat tyyninä tilannetta. "Tämä on tänä vuonna jo kolmas paperikone, jota olen käynnistämässä. Yksi oli Arkangelissa, toinen Norjassa ja kolmas on tämä."

Että lähteekö tämä käyntiin? "Kyllä kone pelaa. Tässä nyt vain dramatisoidaan tilannetta", sanoo.

Valokuvaaja pelastautui kuiville.

Miehet kuumina. Vettä tulee.

Koneenhoitajien 'taukotuvassa' leijaili hyvä kahvin tuoksu, kun koneenhoitaja Anssi Joutjärvi oli saapunut haukkamaan 'muruja rinnan alle'. Alakuvassa näkyy, että pumppu on jo nostanut massaa perälaatikkoon.

Massaa

Tilanne rauhoittunut kello 22.10. Massa on saatu viiralle. Miehet siirtyvät viiraosan kohdalle. Pumppumies soittaa 22.15. Missä Suhonen?

Katsomo siirtynyt kuivaan päähän. Tuleeko, tuleeko?

Tilanne seis 22.20. On Valmetin miestä, viiramiestä, huopamiestä,

Massa menossa viiralle. Vas. ins. Lund seuraa tilanteen kehittymistä, ins. Holm viittoo merkkejä käyttöhenkilökunnalle.

Tästä se alkoi. Yläkuvassa takana käyttöpäällikkö Pekka Holm, käyttöinsinööri Carl-Erik Löthner ja käyttötekniikko Pentti Suhonen seuraavat valppaina asennushenkilökunnan työskentelyä ennenkuin massaa aletaan laskea viiralle.

Luova tauko: vas. käyttöpäällikkö Antti Poutiainen, isännöitsijä Anders Lund ja käyttöpäällikkö Pekka Holm. Poutiaisen takana koneenhoitaja Anssi Joutjärvi ja Holmin takana käyttötekniikko Pentti Suhonen. Yhteistyöllä se sujuu...

tehtolaisia, Junnilan Aimo, Jylhävaaraa, Kalmeriä...

Silinteriosan kohdalla on kuumaa... hurja melu... ei täällä kuule kohta mitään. Olisi pitänyt laittaa kuulosuojaimet. Napit korviin.

Valmetin aivot kävelevät ohi. Tyyneä. Sivuille ei vilkuilla. Vaikuttavaa.

Valmetin mittaustekniikko vauhdissa. Hän mittaa, että kaikki silinterit pyörivät samalla nopeudella.

Kello 22.40. Nainen tulee täyttämään vesisäiliötä. Limsat ovat loppuneet.

Kone seisoo. Pari pumppua rikki. Kello 23.05 pumppuja korjataan vielä. Nukuttaa.

Katsomo on siirtynyt PK 11:n kuivaan päähän. Paperiradan tuloa odotellaan. Paperirata menee viimeiselle silinterille, puhallus onnistuu, nyt paperi on jo kalanterilla... ensimmäinen suikale syöksyy ilmaan... kymmenien, satojen metrien pituinen nauha.

Isännöitsijä Anders Lund ja isännöitsijä Matti Jankeri oik. totesivat, että kaikki on OK.

Väärä kytkentä

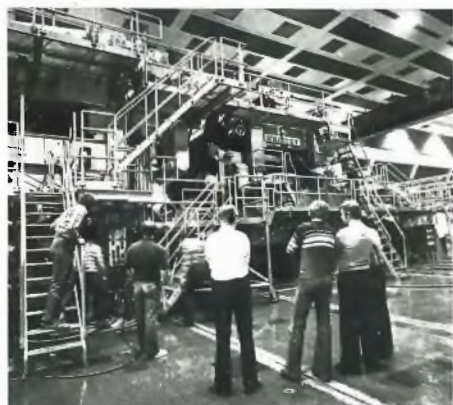
Pekka Holm: "Hyvä on, jos aamuun mennessä saadaan läpi. Tämä on mennyt hyvin tähän saakka. Ykkösosa on valmis. Kakkososa kun saadaan, niin silinteriosa menee nopeasti. Kuivassa päässä sitten taas rassa-taan."

Kello 23.35 käynnistys jatkuu.

Antti P. sanoo: "Taitaa olla aamu kässissä..."

Koko miessakki siirtyy puristin-osan viereen. Yleisö on vähentynyt. Valmetin mies kiristää ruuvia.

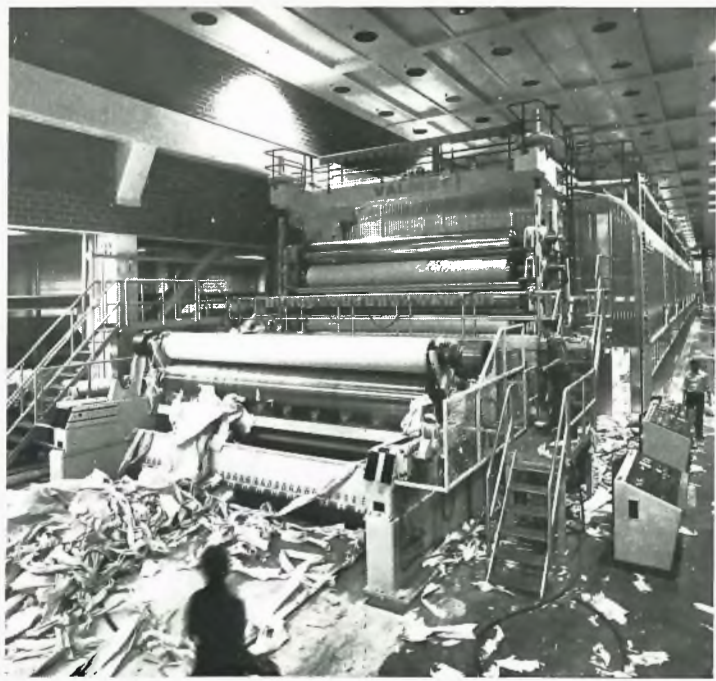
Huhuh. Kello lyö puolta yötä. 0.30 eikä massa ole vielä puristin-osalla. Strömbergin miehet ohjauspulpetin äärellä. "Ilmeisesti väärä kytkentä", sanoo Holm.

Valmetin projekti-insinööri Ilkka Salminen (vaaleassa paidassa) seurasi tyyne-nä käynnistyksen eri vaiheita.

Paperikoneen käynnistäminen on kovaa hommaa, juomia kuluu ja tupakkaa. Oik. Heimo Siekkinen, kolmantena Ilkka Salminen, sitten Olavi Mansikkamäki ja aliura-koitsijain henkilökuntaa.

Paperirata on levinnyt parikymmensenttisestä koko koneen leveydelle. Lauantaiamuna 18.11. klo 4.52 syöksähti paperia ensimmäisen kerran koneen kuivasta päästä. Sunnuntaina 19.11. syntyi kaksi ensimmäistä virheetöntä tampuuria.

Ohjauspulpetin 'systeemit' testattiin nappi napilta. Vas. ins. Lund, oik. keskellä ins. Holm ja rullamies Jouko Saarela. Alakuvassa on menty jo kuivausryhmän läpi, koska 'kreppipaperia' on lattialla.

"Vielä se on kuin pilvinen päivä", sanoi isännöitsijä Lund katsoessaan ensimmäistä paperisuikaletta. Vas. sähköosaston päällikkö Leevi Tolvanen, suunnittelupäällikkö Stig Linderborg, isännöitsijä Lund, käyttöinsinööri Esa Kallio, dipl.ins. Teuvo Honkanen, ins. Heimo Siekkinen ja Valmetilta ins. Raimo Karppinen.

Valokuvaajaa nukuttaa.
KytKentä korjataan.
Lähdemme yöpuulle klo 1.15.

Se onnistui

Perjantaina 17.11. valokuvaaja paikalla klo 2.30, 5.30 ja 9.30. Ei vielä kukaan onnistunut. Jokin moottori hyrrää väärään suuntaan.

Massa on jo puristinosalla. Miehet väsyneitä. 'Kreppipaperia' lattialla. Vuorotellen ovat miehet olleet nuk-

kumassa, sanoo käyttötekniikko Pentti Suhonen. "Pian alkaa tapahtua."

"Neljä-viisi kertaa on yritetty, muttei ole onnistunut." Kuivassa päässä on aikamoinen sutina klo 15.50.

"Huomenna on paperi päällä. Minä laitan sen ensi yönä", sanoi Pekka Holm ja laitoi kanssa. □

Teksti: Heli Kyllönen
Kuvat: Tuomo Pitkänen

Yhtiöläisohjastajan keino:

Jarrut löytyivät — vauhti parani

● ”Hyvä hevonen se on kun vain löytää jarrut”, sanoi tunnettu ravi-ohjastaja Allan Korpi Toivo Lappalaisen Lähtö-Viri -ruunasta. Kymi-yhtiön tutkimusosaston varastolla työskentelevä Lappalainen on löytänyt kadoksissa olleet jarrut, sillä 14-vuotiaan hevosen kilometri-aika on kuluvana vuonna parantunut yli sekunnilla.

Lappalainen sanoo aina ihailleensa ”puolihöhliä” hevosia. Hevosia, joita pitää kovasti patistaa juoksemaan, ei hänen mielestään ole kiva seurata sivustakaan. Lähtö-Virin tapainen hevonen sen sijaan juoksee omasta tahdostaan sitä paremmin, mitä enemmän ohjastaja saa sen kesyyntymään.

Kesyttämiseen on mennyt aikaa. Viime vuoden talvella hevosen ostanut Lappalainen kertoo, että aluksi ei edes lannanajo sujunut. ”Kuorma tuli lähes takaisin lähtöpaikkaan ennen kuin Lähtö-Viri pysähtyi.”

”Vieläkään en voi lyödä vetoa siitä, että ruuna pysähtyy haluamaani paikkaan.”

Kiinnostus hevosiin on Lappalaisella veren perintöä. Isä oli Multahovin kartanossa Valkealassa tallimiehenä ja Toivo aloitti rahdinajon hevosella jo nuorena.

Lappalainen on useaan otteeseen työskennellyt Kymiyhtiössä, useasti ovat hevosmiehen työt vieneet miehen myös pois yhtiöstä.

Nyt on kymmenes vuosi yhtiön palveluksessa täyttymässä ja hevosurheilu sopiva vapaa-ajan harrastus.

”Huonommat harrastukset ovat jääneet. Työn jälkeen on polkaistava

Lähtö lähestyy. Lähtö-Viri juoksee varikoalueella muutaman lämmittelykierroksen, numerolappu on hevosen selässä vielä ”harjoitteluasennossa”.

Valjastus alkuvaiheissaan: ohjaksia kiinnitetään kuolaimiin. Lähtö-Viri on vielä rauhallinen.

ruokkimaan on tehtävä myös talven viimoissa, ilta illan jälkeen.

Lähtö-Virin omistajaksi pääsee 3 000—4 000 markalla. Omistajilleen se on juossut palkintorahoja kahdeksisen tuhatta. ”Rahan puolesta ei hevosen pito kannata”, sanoo Lappalainen.

Kouvolan ympäristön raviradoilla aikoo Lappalainen käydä ruunansa kanssa vielä parin vuoden ajan. Sitteen on edessä vaikea ero...

”Ennätyksensä Lähtö-Viri juoksi vasta tänä vuonna ja teki sen omasta tahdostaan. Kertaakaan en ole sitä lyönyt.”

”Hevonen vaatii aikaa, sen kanssa pitää olla muulloinkin kuin valjastettaessa ja raveissa. Radalla ei luottamusta rakenneta.”

Lappalainen luonnehti hevosensa ostohetkellä olleen ”raakki, joka ei kenellekään kelvannut”, mutta äänensävy kertoo muuta: Hevosta oli ajettu ja kasvatettu väärin, omat valmennusmenetelmät ovat tuoneet hevosen taidot esiin.

”Hevosessakin näkee kättensä töiden tuloksen”, sanoo Lappalainen. □

Teksti: Reijo Virta

Kuvat: Tuomo Pitkänen ja Reijo Virta

Häntäremmin kiinnitys käynnissä. Häntäremmi pitää osaltaan setolkkaa paikallaan. Vielä on aikaa hamuta ruohoa puun juurelta...

Lähtö-Viri ja ohjastaja Toivo Lappalainen valmiina radalle lähtöön. Ohjastajan on käytettävä kypärää ja ajopukua. Puseron väri ilmoitetaan Suomen Hippokselle.

mopo käyntiin ja lähdettävä hevosta harjoittamaan.”

Viime talvena Lähtö-Viri majaili Rekolassa, omistajansa ja ohjastajansa omakotitontilla. Kuluvana vuonna ei hevosen pito kaupunkialueella luonnistu. Pilttuu on nyt Multamäessä, Lappalaisen veljen tilalla. Mopomatkat hevosta harjoittamaan ja

Numerolippua kutsuvat hevosemiehet voilokiksi. Totoojille se on tärkeä kiintopiste; ajajilta on toton peluu kielletty (kuva yllä vas.).

Lähtö-Virin selässä on vanhaa paperikoneen konehuopaa (yllä). Uudet huovat ovat huonompia: kovia ja kylmiä. Hevosen jaloissa jänteitä tukevat ja suojaavat pinterit.

Täyskäännös – ja kovinta

Kymin paperimarkkinoiden

- Viiden viimeisen vuoden aikana on Kymiyhtiön paperiteollisuuden markkinointi kokenut mullistavimman ja nopeimman muutosprosessin, minkä yhtiön 106-vuotinen historia tuntee.
- Perinteellisen yhteismyynnin rinnalle on varsin lyhyessä ajassa luotu oma myyntiorganisaatio, jota pidetään yhtenä kattavimmista koko maailman paperiteollisuudessa.
- Omia myyntiyhtiöitä, jakeluvarastoja ja edustustoja on tällä hetkellä Suomen lisäksi 15:ssä maassa, viidellä eri mantereella.
- Oman myynnin osuus koko Kymiyhtiön paperi- ja kartonkiteollisuuden myynnistä on n. 40 prosenttia.
- Kuluvana vuonna nousee Kymi Kymmene Paperin myynti ensimmäisen kerran miljardin markan tuntumaan.

Esikuvia historiasta

Kun tutkiskellaan Kymiyhtiön paperiteollisuuden historiaa, tulee siellä tavan takaa esille myyntitoiminnassa tapahtuneita voimakkaita muutoksia. Muutosten taustalla on aina häämötänyt pyrkimys uusille markkinoille. Tässä suhteessa ei nykypäivän tilanne eroa menneisyydestä suuresti.

Ennen ensimmäistä maailmansotaa oli Kymiyhtiön paperiteollisuuden Venäjän-kaupan osuus n. 85 prosenttia. Myyntiä hoidettiin aluksi asiamiesten välityksellä, mutta myöhemmin perustettiin omat myyntikonttorit Rostoviin ja Pietariin. Näillä oli haarakonttoreita useissa tärkeissä kauppakaupungeissa laajalla alueella: Tiflisissä, Odessassa, Batumissa, Bakussa ja Samarassa.

Vilkkaan kaupankäynnin tuloksena mainitaan yli 300 venäläisen sanomalehden olleen painettu Kymin paperille. Tuon ajan maineikkaista pa-

perimyyjistä nousevat suurimmiksi nimiksi Rostovin konttorin päällikkö E. Wilcken ja Pietarin konttorin päällikkö Emil Krook.

Venäjän markkinoiden sulkeuduttua oli Kymiyhtiö yhdessä muiden suomalaisten paperitehtaiden kanssa perustamassa Suomen Paperitehtaitten Yhdistystä, Finnpapia v. 1918. Kolmen vuoden kuluttua yhtiö kuitenkin luopui Finnpapin jäsenyydestä ja ryhtyi kehittämään omaa asiamiespohjaista myyntiverkostoaan lännen markkinoille, pääasiassa Englantiin ja Yhdysvaltoihin.

Vauhtia vientiin

Lännen markkinoilla Kymiyhtiö ei ollut uusi tekijä, sillä 1900-luvun alussa yhtiö oli ensimmäisenä suomalaisyrityksenä avannut markkinat Eurooppaan. Osittain vanhojen kon-

taktien avulla saatiin uudetkin markkinat vetämään nopeassa tahdissa 1920-luvun alkupuolella. Tästä on osoituksena vuoden 1922 vientiluetelo, missä esiintyy jo 18 maata. Kaukaisimmat ostajat olivat Etelä-Amerikassa ja Intiassa.

Vaikeista lamavuosista 1930-luvun alussa selvittiin suhteellisen hyvin, mutta taantuma tuli v. 1938 sekä sen jälkeisinä sotavuosina. Myyntiosaston henkilökunnalle 1930-luku merkitsi kovia aikoja, sillä tuotanto kaksinkertaistui. Kaiken kaikkiaan Kymiyhtiön paperintuotanto nousi vuonna 1921 tuotetusta 46 500 tonnista 200 000 tonniin vuonna 1937. Tällöin Kymiyhtiön osuus koko Suomen paperintuotannosta oli niinkin huomattava kuin 34 prosenttia.

Sotien välinen aika oli Kymiyhtiölle merkittävää kasvun kautta. Uuden kotimaisen tuotannon lisäksi Kymiyhtiö hankki ensimmäisenä suomalaisena puunjalostusalan yrityksenä omistukseensa kaksi paperitehdasta Englannista vuosina 1930–31. Tämä oli alkusysäys myöhemmin tapahtuneelle laajamittaiselle kansainvälistymiselle.

Tuon ajan markkinointipolitiikan voimahahmona oli silloisen toimitusjohtaja Einar Ahlmanin ohella myyntijohtaja Nicolai Herrman, joka palveli tässä tehtävässä aina vuodesta 1921 vuoteen 1950 saakka. Merkittäviä vaikuttajia olivat niin ikään yhtiön englantilainen asiamies H. Reeve Angel sekä saksalainen J. Joseph Flach. Edellisellä oli ratkaiseva rooli mm. Englannin markkinoiden nopealle avautumiselle sekä myöhemmin Star-tehtaiden ostossa.

Paluu yhdistykseen

Sotavuosien jälkeen v. 1946 Kymiyhtiö liittyi uudelleen Finnpapin jäseneksi. Tähän oli pääasiallisena syy-

vauhtia eteenpäin

viisi villiä vuotta

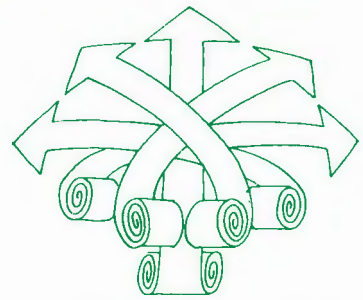
nä silloinen kauppapoliittinen tilanne. Ulkomaankauppa tapahtui kahdenkeskisellä, bilateraalilla pohjalta valtioiden välisiin sopimuksiin perustuen. Näissä olosuhteissa yksityisen paperinvalmistajan oli vaikea valvoa omia etujaan.

Ulkomaankaupan vakiinnuttua 1960-luvulla kävi ilmeiseksi, että myynti Finnpapin välityksellä aiheutti kilpailutilanteen yhtiön Suomessa valmistettujen ja ulkomaisten tytäryhtiöiden tuottamien paperilaitteiden välillä. Tämän johdosta sovittiin v. 1967 Kymiyhtiön ja Finnpapin kesken, että yhtiön hienopaperien myynti Englannissa hoidetaan uuden myyntikonttorin Kymmene Paper Sales Ltd.:n (nyk. Kymmene-Star Ltd.) välityksellä. Samalla tämä myyntiyhtiö tuli Finnpapin agen-

tiksi. Vastaavanlainen sopimus solmittiin Kymiyhtiön ja Finnpapin välillä v. 1969. Se koski yhtiömme länsisaksalaisen tytäryhtiön Kymmene Papier GmbH:n sekä osakkuusyhtiö Nordland Papier GmbH:n myyntiä Saksan Liittotasavallassa.

Oman myynnin alku

1970-luvulla siirryttiin Kymin paperitehtaalla sekä yhtiön ulkomaisilla tuotantolaitoksilla Englannissa ja Länsi-Saksassa yhä suuremmissa määrin hienopaperilaitteiden ja samalla arkkitavaran tuotantoon. Kun näiden erikoistuotteiden myynnissä ilmeni tarvetta päästä läheisempään kosketukseen asiakkaiden kanssa, perustettiin vuosina 1973-74 edellä mainittujen myyntipisteiden lisäksi

omat myyntikonttorit Ranskaan, Tanskaan, Norjaan, Irlantiin, Sveitsiin, Itävaltaan, Portugaliin (toiminta loppui 1976), Etelä-Afrikkaan sekä Australiaan. Näin syntyi maailmanlaajuinen Kymmene-Star -myyntiorganisaatio, joka on kasvanut vuosi vuodelta.

Samanaikaisesti neuvoteltiin Finnpapin kanssa uusi sopimus, joka astui voimaan 1976. Uuden käytännön mukaan myyntiyhdistys hoitaa edelleenkin Kymiyhtiön sanoma- ja aikakauslehtipaperin markkinoinnin ja vastaa idänkaupasta, kun taas Kymin paperitehtaan valmistamien hienopaperilaitteiden markkinoinnista huolehtii yhtiö itse oman myyntiverkostonsa välityksellä.

Oman myynnin järjestäminen — haaste nuorelle johdolle

● Kymiyhtiön ja sen ulkomaisten tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhteisen myyntiorganisaation koordinointi tapahtuu Suomesta käsin. Sitä johtaa Kymi Kymmene Paperin johtaja, ekonomi Heikki Kellokoski, 41, joka toimii useimpien myyntiyhtiöiden hallitusten tai johtoryhmien puheenjohtajana.

Kellokoski on ollut Kymiyhtiössä jo pitkään. Aluksi talous- ja budjettimiehenä, sittemmin pts-tehtävissä ja paperialan kenttäkokemusta hankkimassa Star Paperin palveluksessa Englannissa. Vuodesta 1974 lähtien hän on johtanut yhtiön suurinta tuotusyksikköä Paperia.

"Päällystyskone ykkösen käynnis-

tyminen v. 1967 oli alkusysäys Kymin siirtymiseen erikoispapereiden suurtuottajaksi. Vuotta aikaisemmin taloon tullut uusi toimitusjohtaja Kurt Swanljung on alusta saakka teroittanut mieliin korkeamman jalostusasteen merkitystä sekä samalla suorien asiakaskontaktien tärkeyttä. Tämän päivän tulokset ovat vakuut-

tava osoitus hänen kaukonäköisyydestään", sanoo Kellokoski.

Tuotteiden saneereusta

Samoihin aikoihin kun Kymin paperitehtaalla ryhdyttiin kehittämään uusia hienopaperilaitteita, oli Star Paperin toimitusjohtaja, ekonomi Erik V. Olander aloittanut yhtiön englantilaisen tytäryhtiön tuotevalikoiman saneerauksen. Sekä Suomessa että Englannissa asetettiin tavoitteet korkealle. Nykyisten huippulaitteiden nimetkin osoittavat tätä suuntaa: Astralux, Diamondstar, Goldstar, Silverstar...

Kymiyhtiön kansainvälistyminen sai niin ikään uutta ilmettä näinä vuosina. Ryhdyttiin rakentamaan Eurocan-tehdasta Kanadaan ja Nordland Paperia Länsi-Saksaan. Kotimaassa oli piirustuspyydällä Kymin nykyinen paperijumbo, SC-aikakauslehtipaperia valmistava Voikkaan

Foto: Tuomo Pitkämä

Kellokoski: "Lama tuli meille melkoisena yllätyksenä syksyllä 1974. Tilaukset loppuivat kuin seinään."

tehtaan PK 18.

"Kymin ja Starin hienopaperipuolen uuden tuotekuvan syntyminen aikaansai luonnollisesti suunnitelmia oman myyntiorganisaation luomiseksi. Myyntiyhtiömme Lontoossa ja Starin kokemukset koko Englannin markkinoilta olivat näille ajatuksille hyvä pohja. Aika ei kuitenkaan vielä ollut kypsä suuremmille operaatioille", muistelee Kellokoski.

Vuosi 1973 oli Kellokosken mukaan strategisesti tärkeä vuosi sekä uusien myyntisuunnitelmien että tuotannonuudistusten kannalta. Paperiryhmä oli saanut uuden johdon: kokeneen 'tehdasmyyrän' **Botho Estlanderin** jälkeen oli johtajaksi tullut luja ammattijohtaja **Erik V. Olander**, joka pian keräsi ympärilleen varsin nuorekkaan markkinointijohdon.

Konttoreita perustetaan

Nopeassa tahdissa perustettiin omia myyntikonttoreita Ranskaan, Tanskaan, Sveitsiin, Itävaltaan. Toimintamalli saatiin Star Paperilta, joka oli saanut erittäin myönteisiä kokemuksia yhdistetystä myyntikonttorista ja jakeluvastasta. Myyntikonttoreiden käynnistäjäryhmässä toimivat Olanderin ja Kellokosken lisäksi Boucher-yhtiön nykyinen toimitusjohtaja **Derek Kemp** ja Kymin markkinointijohtaja **Peter Stackelberg**

sekä Starin Blackburnin tehtaan nykyinen isännöitsijä **Michael Jackson**. Hallinnolliset ja lainopilliset kysymykset selvitteli työryhmä, johon kuuluivat Starin entinen hallintojohtaja **Harold Russell** ja hänen seuraajansa **Frank Ormerod** sekä Kymin entinen hallinnon johtaja **Olof Herberg**, joka oli erikoistunut kansainvälisiin lakiasioihin.

Paperia myytiin ennätysmäärät, elettiin korkeasuhdanteet huippukierroksilla. Mutta sitten tuli yllätys, johon ei oltu osattu varautua. Tuli lama.

"Se alkoi kyllä merkittävästi. Meillä oli ollut juuri toinen yhteinen markkinointiseminaari Englannissa ja puuhasimme uutta arkkikapasiteettia Voikkaan laaduille. Kaikki oli valmiina, kun tilanne muuttui 'yhdessä yössä'. Tilaukset loppuivat kuin seinään. Lama alkoi meidän yhtiössämme nimenomaan Voikkaan laatujen kohdalta ja erityisesti arkkitavaran osalta. Vasta myöhemmin tulivat kartonki, aikakauslehti- ja erikoissanomalehtilaadut. Kevättalvella näkyi tilausvajausta jo kaikilla sektoreilla", kertoo Kellokoski.

"Tietysti meillä välähti mielessä epäily, että tämä saattoi johtua uudesta myyntisysteemistä. Olimme hakeneet uusia asiakkaita, joten olisi ollut luonnollista, että tiukassa tilanteessa uusi tulokas heitetään ensim-

mäisenä ulos. Pian kuitenkin selvisi laman laajuus koko karmeudessaan. Teimme uudet suunnitelmat ja lähdimme itsepäisesti haeskelemaan uusia markkinoita", hän jatkaa.

Tilanteen tarkistus

Paperin johdon uusiin suunnitelmiin kuului tässä vaiheessa myös mahdollisten virhepäätelmien analysointi. Päätettiin pitää myyntiverkosto suurin piirtein ennallaan, mutta pientä saneerausta kuitenkin suoritettiin. Itävallan varasto lopetettiin ja jätettiin vain konttori. Kymmene Paperin Düsselldorfin jakeluvastasto lakkautettiin. Portugalin myyntiyhtiön toiminta loppui maassa tapahtuneen "neilikkavallankumouksen" yhteydessä, joskin myyntiyhtiö on edelleen nukkuvana olemassa.

Markkinoinnin ponnistelut uusien alueiden löytämiseksi tuottivat nopeasti tulosta. Uusia hienopapereiden markkinointikohteita löytyi Australiasta, Kauko-Idästä ja myös eräistä Euroopan maista. Vuosien 1976 ja 1977 myyntimäärät näyttivät jo tyydyttäviltä ja tuloskin hieman parani.

Kansainvälinen perhe

Vuoden 1978 aikana on vakiintunut yhtiön sisäiseen puhekieleen uusi ilmaus 'Kymin paperiperhe'. Tällä tarkoitetaan konsernia, joka muodostuu Kymi Kymmene Paperin suomalaisista tuotantolaitoksista sekä ulkomailla toimivista tytäri- ja osakkuusyhtiöistä Star Paperista Englannissa, Nordland Paperista Länsi-Saksassa, Eurocan Pulp & Paperista Kanadassa ja Papeteries Boucher'sta Ranskassa.

Näiden yhtiöiden yhteinen paperin ja kartongin tuotantokyky vuodessa lähentelee 1,4 miljoonaa tonnia. Perheeseen kuuluu 9 erillistä paperitehdasta, joilla on kaikkiaan 24 paperikonetta ja 7 paperin päällystyskonetta.

Kymi-yhtiön kotimaisen paperiteollisuuden kehityskuvaan on parin viime vuoden aikana kuulunut myös osallistuminen graafiseen teollisuuteen. Yhtiöllä on jo 1920-luvulta saakka ollut oma kirjapaino Kouvolassa. Tästä laitoksesta on kehitetty moderni painolaitos, joka mm. huolehtii yhtiön omien painotuotteiden teosta, mutta palvelee myös siviili-

painona. V. 1977 yhtiö hankki osakeenemmistön tunnetusta Tilgmannin-painotalosta, jonka kanssa kehittää kartongin jatkojalostusta sekä uusia laatuja. Tilgmann pyrkii yhä enenevässä määrin vientimarkkinoille, mistä on osoituksena yhtiön hiljattain suorittama yritysosto Ruotsista. Hankittuaan omistukseensa Helsingborgs Liton Tilgmannista tuli Pohjoismaiden suurin vientipaino.

Viiden vuoden näkymät

Viides vuosi oman markkinoinnin toiminnassa on kulumassa umpeen. Kellokoski tuntuu helpottuneelta todetessaan, että "paljon on tapahtunut, mutta kyllä kokemukset ovat pääosin olleet erittäin myönteisiä. Näyttää siltä, että oma myyntiverkosto on kilpailukykyinen muihin menetelmiin verrattuna."

Yhteistoiminta myyntiyhdistyksen, Finnpaperin kanssa on Kellokosken mukaan luotettavalla pohjalla. "Mitään kitkaa meillä ei ole. On aivan selvää, että Kymi hoitaa hienopapereidensa myynnin oman verkostonsa kautta, koska yhtiömme tonnistu muodostaa niin huomattavan osan Suomen koko tuotannosta. Se vaatii suoria myyntikanavia ja jatkuvaa kosketusta loppukuluttajiin. Sen sijaan Kymin sanoma- ja aikakauslehtipaperin tuotanto, joka on n. 15 prosenttia Suomen tuotannosta, on perusteltua myydä Finnpaperin kautta", hän painottaa.

Valvonta Suomessa

Kymmene-Star -myyntiketjun koordinointityö vie aikaa. Kellokoski myöntää, että kokoukset ovat myyntipuolella lisääntyneet ja joskus tulee pohdittuiksi, "onko niitä kenties liikaa, kun ajan jakaminen aiheuttaa toisinaan ongelmia". Pääsääntönä on, että eurooppalaisten yhtiöiden kanssa pidetään palaveri kuusi kertaa vuodessa ja 'merentakaisen' kontto-reiden kanssa kolme kertaa. Näihin sisältyvät myös lakisääteiset tilinpäätös-ym. kokoukset.

Kansainvälisen markkinointiketjun koordinoinnissa on Kellokoskella apuna Paperin markkinointijohtaja Peter Stackelberg, joka itsekin istuu monien myyntiyhtiöiden hallituksissa, sekä Paperin laskentapäällikkö Torsten Nylund, joka huolehtii lähin-

nä yhtiöiden taloudellis-hallinnollisesta koordinaatiosta.

Kymiyhtiön konserniosastojen puolelta ovat mukana yhtiön finanssijohtaja Olof Westerlund rahoituskysymyksissä sekä toimitusjohtajan sihteeristön päällikkö Risto Rämö kansainvälisissä lakiasioissa. Koordinointi vaatii luonnollisesti tiivistä yhteydenpitoa myös Kymin 'paperiperheeseen' kuuluvien tuotantoyhtiöiden johtoon.

Nopea kommunikaatio, molemminpuolinen tietojen ja ajatusten vaihto on erittäin keskeisessä asemassa myyntitoiminnan koordinoimisessa. Kellokoskelle tulevan normaalin kuukausiraportin lisäksi yhteydenpito on Kymi Kymmene Paperin esikunnan ja eri myyntikonttoreiden välillä tiivistä. Kontakteja hoidetaan paitsi kirjeitse ja puhelimitse niin erittäin suuressa määrin myös rivakasti liik-

kuvan teleks-liikenteen avulla. Yhteiseksi kieleksi on hyvin pitkälle omaksuttu englanti.

Nuorekas joukko

Markkinoinnin väki on nuorta, "mutta kovassa koulussa maailmalla oppii myös nopeasti", he vakuuttavat. Henkilövaihdoksia ei ole tapahtunut kovinkaan paljon ja varsinkin avainhenkilöt ovat pysyneet paikoillaan koko myyntiverkoston rakentamisen ajan. Suomalaisia on lähes kaikkien myyntikonttoreiden johdossa, ellei ykkösmiehenä niin ainakin kakkospostilla. Tätä pidetään tärkeänä, koska "vain suomalainen tuntee suomalaisen ajattelutavan, ja toisaalta heille kaikille on voitu antaa perusteellinen tehdasympäristöön ja laatuvalikoimaan liittyvä pohjakoulutus." □

Hienopapereiden markkinailme muuttunut dramaattisesti

● Kymi Kymmene Paperin markkinointijohtaja, kauppat. maist. Peter Stackelberg, 32, myöntää tulleen melko kylmiltään mukaan uuden markkinointiorganisaation luomiseen, mutta katsoo toisaalta, ettei hänellä ainakaan voinut olla "kovin pahoja luutumia rasitteita." Tänä päivänä Stackelberg tunnetaan kansainvälisen markkinoinnin asiantuntijana ja määrätietoisena organisaattorina. Nämä ominaisuudet ovat tulleet erityisesti esille uusien markkina-alueiden valtauksessa parin viime vuoden aikana.

"Hienopapereiden markkinailme on muuttunut 70-luvulla dramaattisesti. Tänään hienopaperi on nopeasti liikkuva tuote, jonka kansainvälinen kauppa on kasvanut varsin merkittävästi. Vielä 60-luvun lopulla oli Kymin puuvapaiden paperilaatujen vienti vain n. 5 000 tonnia. 70-luvulla tapahtunut länsiviennin kehitys on ollut sitten sitäkin huikaisevampaa: määrät ovat moninkertaistuneet ja voitaneen sanoa, että varsinainen hienopaperin viennin volyymin kasvu on tapahtunut tällä vuosikymme-

nellä. Oman myynnin osuus Kymi Kymmene Paperin vuosimyynnistä, joka kuluvana vuonna tulee ensimmäistä kertaa hipomaan miljardin markan haamurajaa, on n. 40 prosenttia", kertoo Stackelberg.

Mittavaa kehitystä

"Kansainvälistyminen on kasvattanut paperiperheen hienopapereiden tuotantoa vielä suuremmassa määrin. Perheen yhteinen kapasiteetti pääl-

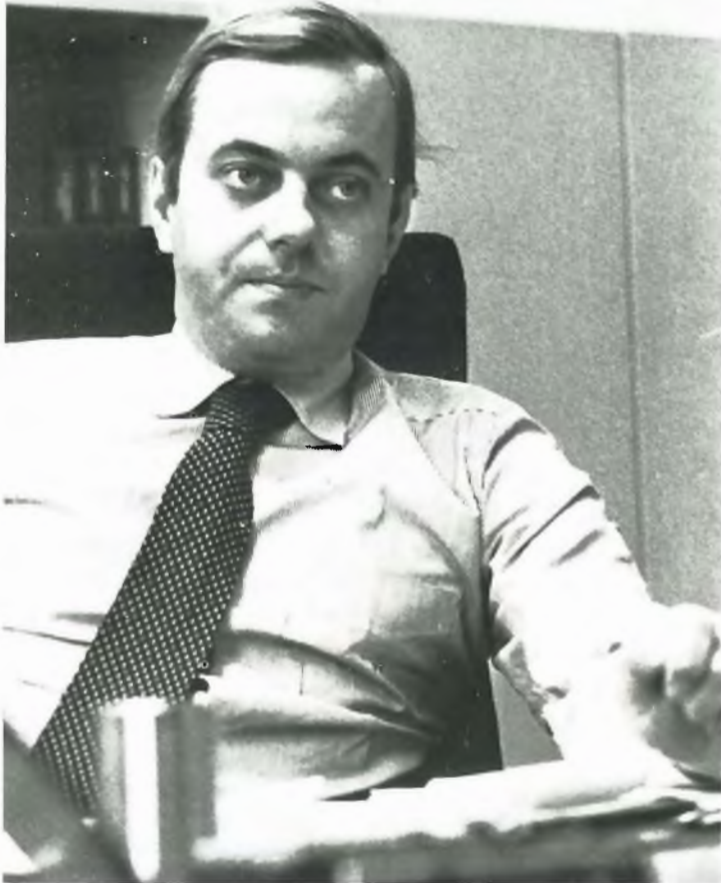

Foto: Kalevi Pihkala

Stackelberg: "Kymmene-Star -verkoston kattavuus on kansainvälisestikin huomattava. Kotimarkkinoiden pienen johdosta olemme kehittäneet sitä pisimmälle. Organisaation laajuuden huomioon ottaen sen henkilöstömäärä on varsin kohtuullinen."

lystettyjen ja päällystämättömien hienopapereiden kohdalla on 665 000 tonnia, mikä oikeuttaa selvään johtamiseen Euroopan markkinoilla", jatkaa hän.

Tilastotietoja katsellessa Stackelberg poimii esiin vielä eräitä avainlukuja. "Paperiperheen tuotannosta menee vientiin yli 60 prosenttia ja perheen markkinaosuus Länsi-Euroopassa on n. 20 prosenttia. Kehitys on ollut todella mittavaa, kun ottaa huomioon, että vielä 60-luvulla hienopaperi oli tyypillinen kotimarkkinatuote useissa maissa."

Länsiviennin kohdalla Stackelberg korostaa, että perinteellisen Englannin rinnalle ovat nousseet nopeasti Ranska, Länsi-Saksa ja Skandinavia. "Mutta toimimme tietysti kaikkialla, missä on kysyntää. Siksi olemme myös Kauko-Idässä, Australiassa, Etelä-Afrikassa sekä Yhdysvalloissa. Myynti jakautuu verraten tasaisesti,

joten meillä on monta jalkaa joilla seistään", sanoo hän painokkaasti.

Laaja laatuvalikoima

Yhtenäisesti toimivan paperiperheen rooli markkinoinnissa on Stackelbergin mielestä sikäli ainutlaatuinen, että pystytään tarjoamaan laaja laatuvalikoima sekä nopea palvelu. "Perhe koostuu itsenäisistä yksiköistä, mutta yhteinen myyntiorganisaatio auttaa kaikkia. Meidän valkoisten paperiemme laatuvalikoima on lähes täydellinen. Parhaiten sitä kuvaa tonninhintoja esittävä hintahaitari, joka alkaa 2 000 markasta ja venyy aina 10 000 markkaan saakka. Asiakas voi vaihtaa juuri sen laadun, joka parhaiten sopii hänen tarpeisiinsa", jatkaa hän.

Kymmene-Star -myyntiorganisaatio ei Stackelbergin mukaan ole suinkaan ainutlaatuinen maailman pape-

riteollisuudessa. Päinvastoin se on hyvinkin samanlainen kuin monilla muilla ulkomaisilla yrityksillä, sillä kaikkien tehtaiden yhteistä paperinmyyntiorganisaatiota Finnpaperin tapaan ei ole muualla kuin Suomessa. "Sen sijaan Kymmene Star -verkoston kattavuus on kansainvälisestikin huomattava. Kotimarkkinoiden pienen johdosta olemme kehittäneet sitä pisimmälle", hän sanoo.

100 hengen voimalla

Myynnin ja koko markkinointitoiminnan tehoa on vaikea mitata. Yksi keino on verrata myyntikustannuksia ja myytyjä tonneja keskenään. Tässä vertailussa Kymmene-Star -organisaatio pärjää hyvin, sillä kustannukset eivät ole suuremmat kuin jossaakin toisessa organisaatiossa, toteaa markkinointijohto diplomaattisesti.

Kymmene-Star -yhtiöiden henkilökunta jää alle 100:n henkilön. Suurimmissa konttoreissa, joihin liittyy myös varasto, on parikymmentä henkilöä ja pienimmissä konttoreissa selvittää kolmen hengen voimin.

"Kun suomalaiset paperin myyntimiehet lähtivät aikoinaan vuotuiselle myyntikierrokselle, alkoi matkateko kesällä ja hädin tuskin jouluksi ennätettiin kotiin. Tänä maapallo kierretään jo viidessä päivässä. Täytyy tietysti myöntää, ettei tällainen kiire ole itsetarkoitus, mutta osoittaa vaan sen, että jos kaupoista on hajua, silloin pitää mennä eikä meinata", heittää Stackelberg ja lisää vielä varmuuden vuoksi, ettei "mikään maailmankolkka ole enää kuin korkeintaan kahden päivän etäisyydellä lentokentältä."

Kasvun varaa on

Myyntiorganisaation tulevaisuudesta keskusteltaessa Stackelberg toteaa, ettei verkosto ole vielä valmiiksi rakennettu. "Tulemme tietenkin kehittämään tätä organisaatiota ja laittamaan uusia miehiä maailmalle sitä mukaa kuin tarve vaatii. Kehitämme erityisesti konttoreiden suunnittelu- ja ohjausmenetelmiä. Tuotannon kannalta on tärkeää saada tilausenkäsittely ja ylipäänsä myynnin ja tehtaiden välinen tietoliikenne nopeammaksi. Vasta tämä takaa järkevät tuotantopuitteet", toteaa Stackelberg. □

Kymiyhtiön ulkomainen myyntiorganisaatio 1979

NORJA Oslo

Kymmene-Star A/S

*Toimitusjohtaja
Johan Furuholm
Paikallisjohtaja
Stefan Reims (kuva)*

TANSKA Skovlunde

Kymmene-Star A/S

*Toimitusjohtaja
Richard im Thurn (vas.)
Myyntijohtaja
Walther Jensen (oik.)*

YHDYSVALLAT New York

Kymmene-Perkins Inc.

*Paikallisjohtaja
Tom Mayer (vas.)
Myyntijohtaja
Matti Koskimies (oik.)*

IRLANTI Dublin

Star Paper (Ireland) Ltd.

*Myyntijohtaja
Eric Coulson*

ENGLANTI

Hemel Hempstead

Kymmene-Star Ltd.

*Toimitusjohtaja
Ken Durston (vas.)
Myyntijohtaja
Lennart Wahlroos (oik.)*

RANSKA

Kymmene-Star S

*Toimitusjohtaja
Carl Forssell*

Miehemme maailmalla

Oheisesta kartasta selviää Kymi-yhtiön ja sen ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden myynti-konttoreiden ja edustustojen sijainti. Vuoden 1979 alusta lähtien myyntipisteitä on Suomen lisäksi kaikkiaan 15:ssä maassa eri puolilla maailmaa. Konttoreiden yhteinen henkilökunnan määrä on 100.

ETELÄ-AFRIKKA
Johannesburg

Kymmene-Star (P)

*Toimitusjohtaja
Lennart Wahlroos
Paikallisjohtaja
Colin Finck (kuva)*

SUOMI Helsinki

Kymi Kymmene Paperi
Kotimaan myynti

Myyntipäällikkö
Kaj Segerstahl

LÄNSI-SAKSA
Salzgitter

Kymmene Papier GmbH.

Toimitusjohtaja
Günther Zaglmann

ITÄVALTA Wien

Kymmene & Star Paper
Ges.m.b.H.

Toimitusjohtaja
Günther Zaglmann
Paikallisjohtaja
Josef Chaloupka (kuva)

JAPANI Osaka

Eurocan-Enso Far East
Co. Ltd.

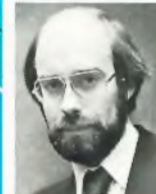
Toimitusjohtaja
Pauli Musto

SVEITSI Zollikon

Kymmene-Star AG

Toimitusjohtaja
Cyrill Schneider

HONGKONG Hongkong

Kymmene-Star Far East Ltd.

Toimitusjohtaja
Pauli Musto
Paikallisjohtaja
John Burton (kuva)

SINGAPORE Singapore

Eurocan South East Asia
Co. Pte. Ltd.

Toimitusjohtaja
Lars Wrede
Paikallisjohtaja
Max Norris (kuva)

AUSTRALIA Padstow

Kymmene-Star Pty Ltd.

Toimitusjohtaja
Richard im Thurn
Paikallisjohtaja
Chris Drake (kuva)

INDONESIA Jakarta

Eurocan South East Asia
Co. Pte. Ltd.

Paikallisjohtaja
Simo Pesola

Myyntikonttoreiden ja edustustojen osoitteita:

Suomi

Kymi Kymmene Paperi
Markkinointiosasto
SF-45700 Kuusankoski
puh. 951-47 012 telex 52211 kymco sf

Kymi Kymmene Paperi
Markkinointiosasto
Eteläranta 14
SF-00130 Helsinki 13
puh. 90-651 466 telex 122543 kymar sf

Kymi Kymmene Paperi
Kotimaan myynti
Eteläranta 14
SF-00130 Helsinki 13
puh. 90-651 466 telex 122543 kymar sf

Englanti

Kymmene-Star Ltd.
74/78 Wood Lane End,
Hemel Hempstead,
Herts. HP2 4RF England
puh. (0442) 63 551 telex 825839 starem g

Australia

Kymmene-Star Pty Ltd.
2 Wordie Place, Padstow
New South Wales 2211 Australia
puh. 708 2644 telex 26585 kysta aa

Itävalta

Kymmene & Star Paper Ges.m.b.H.
Formanekgasse 12-14
A-1190 Wien Österreich
puh. (0222) 363 324 telex 76070 kysta a

USA

Kymmene-Perkins Inc.
1 Rockefeller Plaza
New York
N.Y. 10020 USA
puh. (212) 246-8500 telex (RCA) 236274 pgc ur
620013 kypgny uw

Japani

Eurocan-Enso Far East Co. Ltd.
Manden Bldg., 11-23 Nishitenma 4-Chome
Kita-Ku,
Osaka 530 Japan
puh. Osaka (06) 365-1621 telex 05233451
eefeco j

Singapore

Eurocan South East Asia Co. Pte. Ltd.
Room 1802-18th floor,
Hong Leong Bldg.,
Raffles Quay,
Singapore 1 Singapore
puh. 2208044 telex 24385 eurocan rs

Hong Kong

Kymmene-Star Far East Ltd.
Room 707, American International
Tower 16-18 Queen's Road
Central, Hong Kong
puh. 5-234 174
telex 63590 kshk hx

Tanska

Kymmene-Star A/S
Mileparken 18,
DK-2740 Skovlunde Danmark
puh. (02) 949 488 telex 35299 star dk

Ranska

Kymmene-Star S.A.R.L.
13/17 rue de Villeneuve,
Z.I. Silic,
F-94563 Rungis, Cedex L 189 France
puh. (1) 6873 304 telex 204572 kymstar f

Irlanti

Star Paper (Ireland) Ltd.
Broomhill Road, Tallaght,
County Dublin, Ireland
puh. (01) 508 689 telex 4199 star ei

Norja

Kymmene-Star A/S
Drammensveien 20 A
N-Oslo 2 Norge
puh. (02) 205 054 telex 17479 kynor n

Etelä-Afrikka

Kymmene-Star (Pty) Ltd.
P. O. Box 27218,
ZA-Benrose 2011,
Transvaal South Africa
puh. Johannesburg 618-2751, 618-2752
telex 8-3609 sa

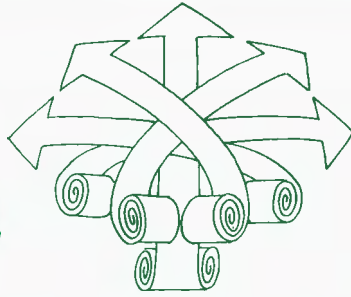
Sveitsi

Kymmene-Star AG
Tödistrasse 1,
CH-8002 Zürich Schweiz
puh. (01) 2010 722 telex 55668 star ch

Länsi-Saksa

Kymmene Papier GmbH
Postfach 507
D-3320 Salzgitter 1, Bundesrep. Deutschland
puh. (05341) 7342 ja 7343
telex 954409 kympta d

Tänään tilaukset hankittava kentältä

● Kymin paperitehtaan valmistamien hienopapereiden 'lentävänä lähettiläänä' tunnetaan maailmalla myyntijohtaja, ekonomi **Johan Furuhjelm, 33**, jonka verokirjaan tulee vuosittain merkintä n. 150:stä matkapäivästä. Niistä keskimäärin 90 on ulkomaanmatkapäiviä.

Furuhjelm tuli yhtiön palvelukseen 1971 ja sai kenttäkoulutuksen aluksi Kuusankoskella ja myöhemmin Star Paperin vientiosastolla Blackburnissa, mistä hänet sitten napattiin vetämään Tanskaan perustettua myyntikonttoria.

"Se oli kerta kaikkiaan mielenkiintoinen ja avartava komennus. Alkuvaiheessa oli hoidettava vuoroon toimitusjohtajan tehtäviä ja käväistävä välillä siirtämässä trukilla muutama paali varastoon, jotta pyörät olisivat pyörineet. Kyllä sitä nyt ymmärtää kenttäkavereiden vaikeuksia aivan toisella tavalla."

Kenttä tutuksi

"Mitä tulee itse myyntityöhön, voi karrikoidusti sanoa, että vielä 1973—74 myytiin paperia kirjoituspöydän takaa melko paljon. Tänään on tilaukset haettava sen sijaan kentältä. Siinä yksi hyvä syy runsaaseen matkustamiseen. Nyt ei ole enää asiakasportaallakaan varaa olla lojaali vanhaa hyvää paperintoimittajaa kohtaan, vaan se saa tilauksen, jolla on edullisin tarjous", pohdiskelee Furuhjelm.

Furuhjelm tuli Tanskasta takaisin Suomeen syksyllä 1975, jolloin hänet nimitettiin Kymin paperitehtaan myyntijohtajaksi. Hänelle alkoi vaihe, jolloin piti mahdollisimman nopeasti päästä tutuksi tehtaan laajan asiakaskunnan kanssa. Tämä on vaatinut nuorelta mieheltä kestävyyttä ja tiivistä matkustelua.

Foto: Caj Bremer Helsinki

Furuhjelm: "Tänä päivänä muutokset kentällä ovat erittäin nopeita. Pitää osata reagoida ajoissa, muuten joku toinen vie tilauksen. Enää ei voida myydä pelkästään kirjoituspöydän takaa: on oltava kentällä."

Laaja asiakaskunta

"Kymillä on nykyisin vakituisia hienopaperiasiakkaita lähes 800, niistä Suomessa n. 40. Tämä on jo niin suuri määrä, ettei kaikkia voi edes henkilökohtaisesti tuntea. Olen kuitenkin yrittänyt käydä läpi kaikki tärkeimmät asiakkaat."

Asiakkaiden henkilökohtaista tapaamista Furuhjelm pitää nykyisessä

hienopaperikaupassa erittäin tärkeällä sijalla. Samalla hän muistuttaa, että myös tuotantopuolen johdon on aiheellista tehdä silloin tällöin asiakaskierroksia, kuten viime vuosina on yhä suuremmassa määrin tapahtunutkin. "Tasapainoinen suhde markkinoinnin ja tuotannon välillä on muutenkin ensiarvoisen tärkeää", muistuttaa hän.

Muutokset nopeita

"Kun Kymmene-Star -organisaatio lähti liikkeelle viitisen vuotta sitten, oli varastoajattelu uutta Euroopassa. Myöhemmin ovat kilpailijamme tulleet jo mukaan. Lama pakotti valmistajat sellaiseen palveluun, että tuotteen oli oltava asiakkaalla päivän, parin sisällä. Kymmene-Star -ketjun puitteissa pystymme nykyisin palvelemaan sellaista sektoria, jota aikaisemmin emme Suomesta käsin voineet lainkaan hoitaa. Olemme huomanneet, että nämä useassa tapauksessa pienet pikakaupat antavat ostajalle impulssin myös suurempiin tilauksiin."

"Tänä päivänä ei ole tärkeintä, että meillä on varasto markkina-alueen sisällä, vaan tieto siitä mitä markkinoilla tapahtuu. Muutokset ovat erittäin nopeita. Pitää osata reagoida ajoissa, muuten joku toinen vie tilauksen", kertoo Furuhjelm.

Uutuutena Kymin hienopaperimarkkinoissa on pidettävä sitä, että enää ei arkkipaperia kääritä poikkeuksetta riisikääreeseen, kuten tapahtui vielä 70-luvun alussa. Nykyisin tarjotaan ostajalle mahdollisuus saada myös lavapakkaus ilman riisikääreitä, mikä merkitsee luonnollisesti säästöä. Päätuotteiden kohdalla varastoidaan nyt rinnan kääreellistä ja kääreetöntä arkkipaperia.

Uusia kuljetustapoja

Kuljetusten kohdalla ei 70-luvulla ole tapahtunut suuria muutoksia, sillä eurooppalaiset kuljetukset hoidetaan entiseen tapaan peräporttilaivoilla. Yhdysvaltojen tulo mukaan on sitä vastoin aikaansaanut konttikuljetusten alkamisen. Nykyisin hoidetaan kaikki USA:n ja Kauko-Idän paperitoimitukset konteilla.

"Tämä on kalliimpaa kuin perin-

teellinen laivarahti monine välilastauksineen, mutta hyvänä puolena on ehdottomasti se, että tavara tulee varmasti ehjänä perille”, sanoo Furuhjelm.

”Keski-Euroopan kuljetuksissa pe-
laa Railship-systeemi verrattoman
hyvin. Olemme jo pidempään lastan-

neet RS-vaunut Kuusanniemessä val-
miiksi, minkä jälkeen ne on viety sel-
laisenaan Kymmene Papierin jalos-
tustehtaalle Salzgitteriin, Länsi-Sak-
saan. Ainoana välivaiheena on vau-
nujen telien vaihto Hangossa. Olem-
me tähän palveluun erittäin tyyty-
väisiä”, hän jatkaa.

taidemme laajuudesta sekä noteeraa-
vat yleensä aina tehtaiden ja niiden
ympäristöjen siisteyden”, kertoo Ny-
gård. □

Asiakaslehti suosittu

Erinomaisen tärkeänä tukena työs-
sämme on konsernin tiedotusosaston
julkaisema kansainvälinen asiakas-
lehti Kymi Kymmene International,
joka tavoittaa kaikki tärkeimmät
asiakkaamme kaksi kertaa vuodessa.
Lehden herättämä mielenkiinto yri-
tystämme kohtaan on verraton apu
ja samalla lehti voi levittää tietoa
yrityksestä tehokkaammin kuin mi-
kään muu väline.”

Jokavuotisen markkinointisemi-
naarin järjestelyvastuu on markkina-
palveluosastolla. Seminaari on nyt
pidetty viisi kertaa ja sen merkitys
on kasvanut vuosi vuodelta. Viimeksi
oli Korpilammella koolla 60 Kymin
paperiperheen ylemmän johdon edus-
tajaa kahden päivän ajan. Tämän
joukon jäsenet edustivat kaikkiaan
15 eri maata.

”Kun miehet tulevat ympäri maail-
man yhteen, on ohjelman oltava täy-
sipainoista. Sen suunnittelu ja järjes-
täminen alkaakin melkein heti kun
edellinen on saatu päätökseen. Tä-
män Kymmene-Star -seminaarin li-
säksi ulkomaiset osakkuusyhtiömme
järjestävät omia seminaarejaan, joi-
hin taas kutsutaan edustajat meiltä”,
kertoo Nygård.

Markkinatietoa hankitaan

Ajan tasalla olevan markkinatie-
touden hankkimiseksi perustettiin
Nygårdin osaston yhteyteen pari
vuotta sitten pieni markkinatutki-
musryhmä, joka hankkii alaan liitty-
vää tietoutta monin eri tavoin. Erit-
täin paljon tietoa saadaan teollisuu-
den kansainvälisen yhteistoiminnan
tuloksena, mutta toisinaan ryhmän
on pakko tilata erikoistutkimuksia
kansainvälisiltä konsulteilta.

Mainonnasta keskusteltaessa Ny-
gård pitää suoranaishana ihmeenä, et-
tä on pärjätty näin pitkään lähestul-
koon olemattomalla mainonnalla.
”Tosin emme vielääkään mainosta ns.
bulkkilaatuja, sanoma- ja aikakaus-
lehtipaperia, mutta kyllä erikoispape-
reita täytyy tänä päivänä mainos-
taa”, tähdentää hän. □

Kosketus asiakaskuntaan hyvin tärkeätä

● Paperin markkinoinnin yhtenä alaosastona toimii markkinapalveluosasto, jota vetää kommunikaatioalan monipuolinen ammattilainen, apulaisjohtaja, hum.kand. Bjarne Nygård, 42. Mikä sitten markkinapalvelu oikein on?

”Tämä mutkikkaan tuntuinen ter-
mi pitää sisällään asiakasyhteyksien
hoitoa järjestämällä asiakastilaisuuksia ja asiakasvierailuja. Lisäksi siihen kuuluu mainontaa alkaen tuote-esit-

teistä ja asiakaskunnalle suunnatusta tuotemainonnasta ammattilehdissä. Hoidamme myös myyntiyhtiöiden uusien henkilöiden perehdyttämistä ja koulutusta sekä lukuisia myynti-konttoreista tulleita muita toimeksi-
antoja. Uusimpana puolena osastom-
me toiminnassa on markkinatutki-
mus, jonka avulla pyrimme hankki-
maan mahdollisimman paljon uutta
tietoa eri markkinoilta.

Asiakkaat koolle

Nygård panee muiden markkinoin-
tiosaston johtajien tavoin kovasti
painoa asiakkaiden tuntemiselle. ”Tä-
nä vuonna on asiakastilaisuuksilla
koottu yhteen huomattava osa asiak-
kaitamme. Olemme pitäneet tilaisuu-
det Moskovassa, kaksi kertaa Lon-
toossa, Kööpenhaminassa, Hong-
kongissa ja Singaporessa sekä viimei-
simmäksi Johannesburgissa. Parhail-
laan suunnittelemme ensi vuoden
puolella New Yorkissa pidettävää ti-
laisuutta.”

Tehtaille kohdistuvien asiakasvie-
railujen henkilömäärä on asettunut
osaston tilastojen mukaan n. 700 vie-
raan tasolle vuosittain. Valtaosa täs-
tä määrästä pyrkii oma-aloitteisesti
tutustumaan laitoksiin.

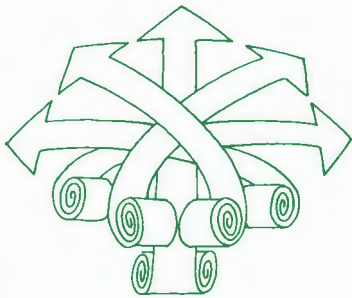
”Tehtasymppäristössä neuvottelut
onnistuvat yleensä hyvin. Monet
asiakkaat ovat hämmästyneitä teh-

Foto: Tuomo Pitkanen

Nygård: ”Valtaosa asiakkaista pyrkii oma-aloitteisesti tutustumaan laitoksiimme. Vieraita käy vuodessa n. 700.”

● Edellä on kuvattu Kymi-yhtiön hienopaperilaatujen markkinointia ja kansainvälistä myyntiorganisaatiota. Kuva ei olisi kuitenkaan täydellinen ellemmme ottaisi esiteltäväksi myös myyntiyhdistysten kautta hoidettavaa sanoma- ja aikakauslehtipaperin myyntiä. Siitä vastaa Kymi-yhtiössä myyntijohtaja, lainopin kand. Lars Collén, 42. Voikkaan tehtaan tuotteiden lisäksi hänelle on alistettu myös Juankosken kartonkitehtaan myynti.

Voikkaan tonnisto paperiteollisuuden perustana

Collén tulee tänä vuonna toimineeksi tasan 20 vuotta paperihommissa. Siitä ajasta hän on ollut reilut kymmenen vuotta ulkomailla Finnpapin agenttina, ensin Etelä-Afrikassa ja sitten Tanskassa agentuurin toimitusjohtajana.

Karaistuneen markkinointimiehen tyneydellä hän toteaa muutoksen myyntibarrikadin toiselta puolelta toiselle olleen lähinnä vain avartavan: "Nyt näkee tämän tehdaspuolen touhuja, missä kieltämättä on kuitenkin paljon oppimista. Paperin valmistukseen liittyvä tekninen puoli on tietenkin minulle uutta."

Välimiehen rooli

Oman roolinsa paperin markkinoinnissa Collén sanoo jakautuvan kahteen osaan: suhdetoiminnalliseen ja valvovaan tehtävään. Edellinen vaatii yhteydenpitoa asiakkaisiin ja jälkimmäinen osanottoa Finnpapin ja Suomen Kartonkiyhdistyksen, Finnboardin palavereihin.

"Asiakasvierailut ovat tällä puolella yhtä tärkeitä kuin hienopaperipuolellakin. Tosin asiakaskunta on huomattavasti pienempi, mutta yhtiön pitää silti voida erottua 'harmaasta massasta'. Yhdistysmyynnissä yksittäisen tehtaan identiteetti on tahtonut jäädä taka-alalle, ellei itse pidä siitä huolta, toteaa Collén.

Kymi-yhtiön suurimmat sanoma- ja aikakauslehtiostajat ovat todellisia suurkuluttajia. Sellaiset maailman-kuulut lehdet kuin länsisaksalainen Stern, englantilaiset TV-Times ja Daily Express ja amerikkalainen New York Times Magazine kuuluvat Voikkaan tehtaan vakituisiin asiakkaisiin.

Laatu ratkaisee

Voikkaan tehtaan PK 11:n uusin Collén näkee merkityksellisenä. "Sanomalehtipaperin uudella laadulla pääsemme mukaan siihen kilpailuun, jossa menestyvät parhaiten ns. monikäyttölaadut. Tämä tarkoittaa sitä, että nykyisin painajat etsivät sellaisia paperilaatuja, jotka soveltuvat monelle eri painomenetelmälle. Aikaisemmin pyrittiin tekemään oma laatu esim. offsetpainatukseen ja kohopainatukseen, mutta tänään se ei enää ole ajankohtaista", kommentoi Collén.

SC-aikakauslehtipaperin pääsy vaativille Yhdysvaltain markkinoille oli Voikkaan tehtaan suuri voitto. Collén perustelee tapahtunutta sillä, että Voikkaalla pystyttiin tekemään tätä laatua asiakkaan edellyttämässä 48,8 grammapainossa, mikä ei ole aiwan yksinkertainen juttu. "Mutta kun on hyvä porukka ja oikein viritetty kone, niin kyllä se onnistuu", kehaisee hän.

Foto: Tuomo Pitkänen

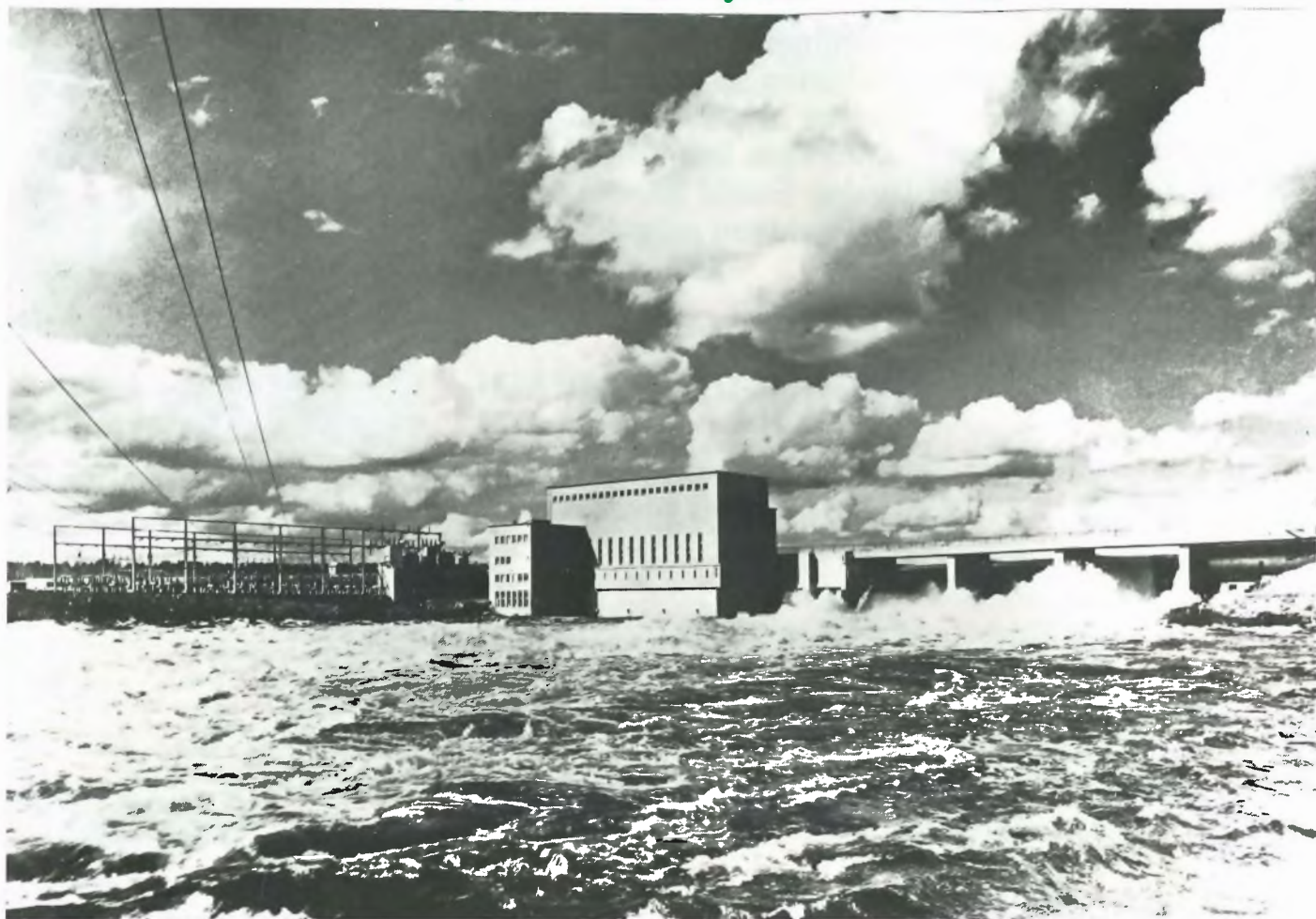
Collén: "Suuret painotalot vaativat nykyään ns. monitoimilaatuja. Saman paperilaadun on sovelluttava useisiin painomenetelmiin. Meidän PK 11:n uusi laatu lähtee näille markkinoille."

Pienouden filosofia

Juantehtaan kartonkituotanto on pisara meressä verrattuna yhtiön paperintuotantoon. Yhdessä suhteessa se on kuitenkin pitänyt viime aikoina pintansa; tehtaalla on ollut korkein käyttöaste yhtiön tuotantolaitosten ja koko Suomen kartonkiteollisuuden piirissä. Vaikuttaako tähän ns. pienouden filosofia?

"Ainakin siinä mielessä, että voimme ottaa vastaan sellaisia pieniä tilauksia, jotka eivät kokonsa puolesta sovellu suuremmille tehtaalle. Lisäksi olemme pienenä tehtaana pyrkineet pois standardilaaduista ja koettaneet etsiä erikoislaatuja. Tässä on kyllä onnistuttukin. Juantehtaalla on hyvä maine", sanoo Collén.

Osakkuusyhtiöt 15: Pohjolan Voima Oy

Pohjolan Voima Oy:n ensimmäinen voimalaitos, Isohaara, joka valmistui Kemijoen suulle vuonna 1949.

Pohjolasta voimaa Kuusaalle ja Karkkilaan

- Kymiyhtiön osuus Pohjolan Voima Oy:n osakkeista on 12,6 prosenttia. Se oikeuttaisi noin 70 megawatin konetehon ostamiseen. Pohjolan Voiman 666 megawatin konetehosta käytetään Kuusankoskella ja Karkkilassa vain 12 megawattia eli vajaat kaksi prosenttia.
- Pohjolan Voimalta ostetun energian pieni osuus johtuu oman energiantuotantokapasiteetin kasvusta. 1940-luvulla, Pohjolan Voiman perustamisen aikaan tilanne oli toinen.

Maamme eteläosan vesivoima oli suurelta osalta kahlittu jo sodan jälkeen. Jälleenrakennukseen ryhtynyt teollisuus tarvitsi runsaasti sähkövoimaa. Siksi kahdeksan maamme suurimpiin kuuluvaa puunjalostusyhtiötä — niiden joukossa Kymiyhtiö — perusti v. 1943 Pohjolan Voima Oy:n turvaamaan laitoksiensa voimantarpeen.

Ensimmäisen voimalaitoksensa, Isohaaran, Pohjolan Voima rakensi vuosina 1945—1949 Kemijokeen. Toinen yhtiön Kemijoen laitoksista, 1954 valmistunut Jumisko, oli maamme ensimmäinen tunnelivoimalaitos.

1960-luvulla Pohjolan Voima kartutti voimareservejään rakentamalla Iijokeen neljä laitosta: Pahkakosken, Haapakosken, Kierikin ja Maalismaan. Viides, Raasakka, valmistui 1971.

1970-lukua voidaan Pohjolan Voima Oy:ssä luonnehtia lämpövoiman rakentamisen vuosikymmeneksi: ensiksi valmistui Kristiinan kaasuturbiinilaitos 1971, sitten Kristiinan höyryvoimalaitos ja Tahkoluodon kaasuturbiinilaitos 1974.

Myös osakkuuksia hankittiin: Puolet Vaasan Vaskiluodossa sijaitsevista 160 megawatin höyryvoimalaitoksesta 1972 ja 10 megawatin osuus Länsirannikon Voima Oy:n Tahkoluodon höyryvoimalaitoksesta.

Pohjolan Voiman 1970-luvun investoinneista merkittävin on suurin yksittäinen osuus Teollisuuden Voima Oy:n Olkiluodon atomivoimaloissa. Yhtiön osuus kustannuksista on noin 700 miljoonaa markkaa. Tehoa Olkiluodosta Pohjolan Voima saa toisen vaiheen valmistuttua 200 megawattia.

Koko valtakunnassa tuotetusta voimasta Pohjolan Voima tuottaa seitsemisen prosenttia, Suomen vesivoimasta kymmenisen prosenttia samoin kuin ydinvoimasta.

Osakasyhtiöiden omien voimalaitosten myötä niiden voiman ostotarve on vähentynyt. Pohjolan Voima on samanaikaisesti ryhtynyt huolehtimaan Pohjanmaan ja osittain myös Lapin sähköntarpeesta. 'Siviilikuluttajien' osuus yhtiön tuottamasta sähköstä onkin jo yli puolet.

Rakentajasta jakelijaksi

Voimalaitosrakentaminen on vaatinut runsaasti työvoimaa, nykyisestä urakoimistavasta poiketen Ii- ja Kemijoen rakentajat olivat Pohjolan Voima Oy:n palveluksessa. 1960-luvulle saakka rakennusmiehiä tarvittiin lähes 1000 vuosittain.

Mm. voimajohtojen rakentaminen ja korjaukset sekä laitosten kunnossapito työllistävät edelleenkin rakennusväkeä. Kuitenkin varsinkin TVO:n voimalan valmistuttua tulee yhtiöstä yhä enemmän sähkön tuottaja ja jakelija.

Henkilökunnan tarve voimalaitoksilla riippuu siitä, miten voimaa kehitetään. Isohaaran voimala Kemijoesa työllistää henkilökuntaa runsaammin johtuen laitoksen iästä ja myös Kemijoen poikkeavista vesistöolosuhteista ja laajasta uitosta.

Sen sijaan Jumiskon voimalaitos on automatisoitu ja myös Iijoen auto-

matointi on pitkällä. Jumiskon laitoksen kauko-ohjataan Isohaarasta ja Iijoen laitokset tullaan ohjaamaan Oulun läheisyydessä sijaitsevasta Leväsuon käyttökeskuksesta. Iijoen automatisointi valmistuneena kuluvana talvena.

Automaatio merkitsee sitä, että voimalaitos ei ole jatkuvasti miehittettynä: päiväaikaan työskentelee päivävuorossa laitoshoitaja ja huoltotöistä vastaava henkilökunta. Muina aikoina päivystys on usealle laitokselle yhteinen, kiertävä päivystys.

Automatisoinnin toteuduttua Iijoen päivystys voidaan hoitaa 10:llä päivystäjällä kun ennen automatisointia tarvittiin 25. Huoltohenkilökunnan määrään ei automatisointi sen sijaan sanottavasti vaikuta. Päähyöty automatisoinnista on saatavissa parannetusta vesivoiman hyväksikäytöstä.

Pohjolan Voiman toimitusjohtajana on dipl.ins. Antti Koivuniemi.

Lämpövoimalaitos työllistää enemmän suuresta laitospöytästä johtuen, mutta tehoksisuutta kohti voi työllistävää vaikutus olla pienempi kuin vesivoimalla. Esimerkiksi Kristiina työllistää sata henkeä, mikä 200 MW laitosteholla tekee 0,5 miestä/MW eli vähemmän kuin Iijoen tai Isohaarassa.

Kolme osastoa

Yhteensä Pohjolan Voima työllistää tällä hetkellä noin 550 henkilöä, joista toimihenkilöiden osuus on 242.

Oulussa sijaitsevissa pääkonttoritoimissa toimihenkilöistä työskentelee satakunta.

Organisatorisesti Pohjolan Voima on jaettu kolmeen osastoon: hallinnolliseen, rakennus- ja sähköosastoon. Osastot puolestaan jakautuvat toimistoihin.

Koneista ja sähkölaitteista vastaavaan sähköosastoon kuuluvat käyttö-, lämpövoima-, kunnossapito-, sähkölaitos-, voimajohto- sekä kuljetustoitot, rakennus- ja suunnittelutoimisto puolestaan muodostavat rakennusosaston.

Pohjolan Voiman hallinnollisen osaston johtaja Olli Ahvenjärvi toteaa, että monelle paikkakunnalle haajaantuneen toimintansa vastapainona yhtiö on tarpeeksi pieni; yhtiön johto tuntee työntekijänsä. Hän luonnehtii voimalaitoksissa työskentelyn siistiksi työksi. Vaihtuvuusprosentti onkin ollut jatkuvasti alle kymmenen.

Sähköä tuottavan laitteiston kunnossapito on samanlaista Pohjolan Voimassa kuin Kymiyhtiössä, samoin rakennusmiehet ja kone-, sähkö- ja instrumenttiasentajat työskentelevät voiman tuottajan laitoksissa samalla lailla kuin voiman ostajien palveluksessa.

Tavallisesta teollisuusammattista poikkeaa sen sijaan huomattavasti voimajohtotoimiston alaisten neljän johtoryhmän työt. Jokaiseen ryhmään kuuluu kymmenkunta miestä, joiden tehtävänä on pitää kunnossa yhtiön yli 2 000 voimajohtokilometriä. Kunnossapidon lisäksi työhön kuuluu uusien johtojen rakentamista sekä linjojen raivausta.

Korkeajännitelinjalla työskentely ei ole vaarallista, mikäli turvallisuusmääräyksiä noudatetaan. Korkealla liikuttaessa varsinkin nuoret asentajat kuitenkin joskus toimivat liian uhkarohkeasti.

Aiemmin linjoilla liikuttiin suksilla ja hevosella, nyt "skidoo" ja radiopuhelimet helpottavat johtoryhmien työtä. Tehdasseisokkien vuoksi korjaustöitä joudutaan usein tekemään mm. suurempina juhlapyhinä.

Yhteydenpitoa

Hajallaan toimivan yhtiön yhdysiteenä julkaisee Pohjolan Voima neljästi vuodessa ilmestyvää Voimatieto-henkilöstölehteä. Äkillisiä tiedotus-

Hallinnollisen osaston päällikkö, tuomari Olli Ahvenjärvi ei näe yhtiön alueellista hajanaisuutta suurena pulmana; johto tuntee alaisensa.

tarpeita hoidetaan tiedotteilla ja kiertokirjeillä. Eri toimipisteiden henkilöstöryhmien edustajista koostuva 13-jäseninen tiedotustoimikunta pitää osaltaan yllä yhtiöläishenkeä.

Sosiaalisena etuna Pohjolan Voima luovuttaa mm. eri puolilla toimialuetta sijaitsevia lomamökkejä korvauksetta yhtiöläisten käyttöön. Voimalaitosten läheisyydessä asuville työntekijöille on myös järjestetty yhtiön asuntoja.

Puskuri

Osakkaat käyttävät osuuttaan Pohjolan Voimasta vain siinä määrin kuin ne oman tuotannon ja muitten osuuksiensa lisäksi tarvitsevat säh-

köä. Tällöin Pohjolan Voima joutuu toimimaan osakkaiden puskurina, mikä tietenkin rasittaa yhtiön taloutta.

Sähkön jakelussa keskeisessä asemassa on yhtiön Leväsuon käyttökeskus, jonne kerätään elektronisesti tiedot sähkön tuotannosta, yhteiskäyttöpisteiden tehoista ja verkoston tilasta. Käyttökeskuksen näyttöpäätteeltä saadaan muutamassa sekunnissa esiin mm. valvontaan, tilanteen seurantaan, häiriön seurantaan, mittauksiin, katkaisijoiden asentoihin, verkostokaavioihin, hetkellisiin, tunneittaisiin ja jaksottaisiin käyttöasteisiin liittyviä tietoja.

Leväsuolta yhteydet hoidetaan myös kuluttajille. Yhteys esimerkiksi Karkkilaan hoidetaan telexillä: Karkkilasta ilmoitetaan paljonko voimaa seuraavana päivänä tarvitaan. Voimantarve tarkistetaan neljästi vuorokaudessa. Voima johdetaan Karkkilaan Länsi-Suomen Voiman verkoston kautta, Kuusankoskelle sähkö kulkee Imatran Voiman verkostoa pitkin.

Osakkailta tavoitteet

Pohjolan Voiman toimitusjohtajana toukokuun alusta lähtien toiminut dipl.ins. Antti Koivuniemi toteaa osakkaiden asettavan yhtiön tavoitteet. "Kaikki investointi- eli kapasiteetin lisäyspäätökset tekee johtokunta."

Johtokunta koostuu osakasyhtiöiden edustajista. Se kokoontuu 5–6 kertaa vuodessa. 4–5 kertaa vuodessa kokoontuvat osakasyhtiöiden voimapäälliköt keskustelemaan käytännön asioista.

Osakasyritykset ovat tunteneet vastuunsa kotimaisen suosijana. Pohjolan Voiman nykyisestä voimantuotannosta runsas puolet eli 1 200 GWh on vesivoimaa. Muu tuotetaan lämpövoimalla valtakunnallisen yhteiskäytön puitteissa. TVO:n valmistumisen myötä tulee lisää 1 200 GWh ydinvoimaa.

Käyttökeskuksen päällikkö Seppo Kattainen (oik.) ja ylimestari Keijo Lotvonen Pahkakosken Kaplan-turbiinin edessä.

Vesivoimalaitoksen halkileikkaus. Vesi tulee vas:lta välppien kautta kiinteään johtopyörään, jonka siipien asentoa muuttamalla säädetään turbiinin juoksupyörään (johtopyörän alapuolella) tulevan veden määrää. Johtopyörän yläpuolella generaattori ja magnetointikone.

Yhtä Pohjolan Voiman laitoksista, Kristiinan lämpövoimalaa, joudutaan seisottamaan käyttämättömänä valtaosan vuodesta. Koivuniemen mukaan tämä johtuu valtakunnan ajamisesta yhteiskäytössä, käyttämällä halvemmalla polttoaineella toimivia laitoksia. "Itse asiassa Pohjolan Voimalla ei ole tällä hetkellä ylikapasiteettia, vaikka Kristiinan laitos seisoo, vaan ylikapasiteetti on muualla", huomauttaa Koivuniemi.

Ensi vuosikymmenen puoliväliin jatkuvassa sähkön ylikapasiteetissa Koivuniemi näkee myös positiivisia puolia. Ylikapasiteetti vähentää merkittävästi sähkön kehityskustannuksia ja parantaa käyttövarmuutta, kun viimeksi valmistuneet laitokset ovat uusia ja lisäksi ydinvoiman osuus merkittävästi kasvaa.

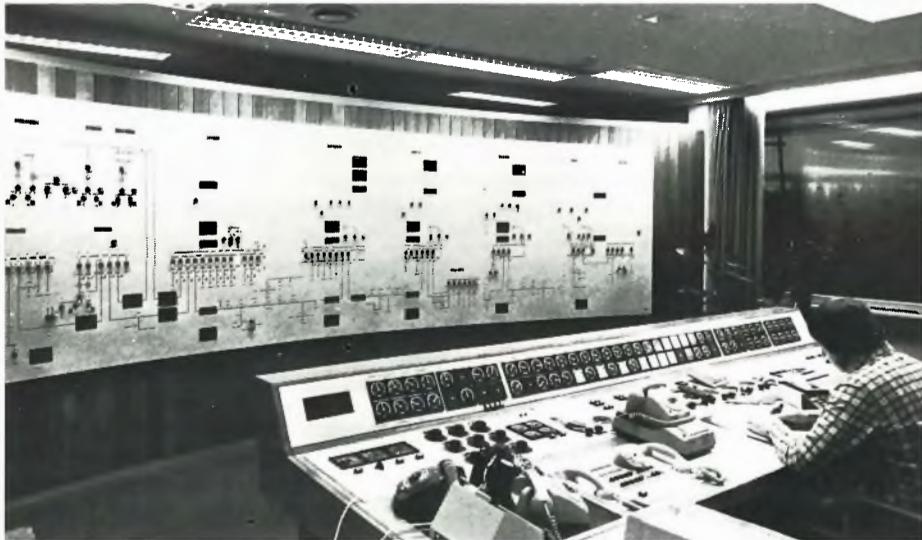
Sähkön toimitusvarmuuden pitää olla suuri. "Kristiinan voimala toimii eräänlaisena palokuntana, joka vikojen sattuessa muualla voidaan heti käynnistää. Vaikka ylikapasiteettia ei valtakunnassa olisikaan, ei öljyvoiman käyttö olisi taloudellista kuin huippu- ja varavoiman ajoon, mikä merkitsisi Kristiinalle 1000—3000 tunnin ajoa vuodessa."

Palokuntaluontoisuus lisää laitoksen henkilökunnan motivaatiota. Lisäksi Kristiinan voimalaitosta käytetään noin kuukausi vuodessa sen säilyttämiseksi hyvässä valmiudessa.

Olkiluodon ydinvoimalan Koivuniemi kertoo korvaavan nyt Imatran Voimalta ostettavan, fossiilisella polttoaineella kehitetyn sähkön. Iijokeen mahdollisesti rakennettavat voimalaitosten kolmannet koneet tuottavat myöhemmin valtakunnassa kipeästi tarvittavaa säätövoimaa. Iijoen lisäkapasiteetti edellyttää kuitenkin myös Siuruan allashankkeen toteuttamista.

Kiinni Etelä-Suomeen

Pohjolan Voiman omalla voimansiirtoverkostolla Koivuniemi kertoo olevan "historialliset" syynsä. Kun Kemijoen voimalaitoksia ryhdyttiin rakentamaan, ei pohjoisessa ollut voimansiirtoverkosta. Jotta myös Etelä-Suomeen olisi saatu yhteys, jouduttiin rakentamaan voimajohto Kokkolaan saakka.

Leväsuon käyttökeskuksesta Oulun läheltä ollaan yhteydessä sekä voimalaitoksiin että sähkön ostajiin. Mm. Karkkilan ja Kuusankosken voimantarve tarkastetaan täällä neljästi vuorokaudessa.

Voimansiirtoverkostolla on ollut keskeinen sija yhtiön toiminnassa. Sen avulla yhtiö on kyennyt hankkimaan kapasiteettiänsä nähden kohtuullisen markkinaosuuden sähkön tukkukaupassa. Yhtiön voimansiirtoverkko on myös tehnyt mahdolliseksi yhtiön osallistumisen valtakunnallisen yhteiskäytön puitteissa tapahtuvaan sähkön tilapäiskauppaan.

Toimitusjohtaja Koivuniemi sanoo säännösteltyjen sähkönhintojen jääneen noin 15 % jälkeen siitä, mitä niiden kohtuudella tulisi olla.

"Alueellisen sähkönhuoltonsa Pohjolan Voima on pyrkinyt hoitamaan asiakasmyönteisesti. Kunnat ja kuntainliitot lienevät meihin tyytyväisiä. Kuntien olisi mahdollista ostaa sähkö myös valtakunnan verkostosta, joten emme ole monopoliasemassa. Uskon, että pienempi Pohjolan Voima on joustava asiakkaitaan kohtaan", aprikoi Koivuniemi.

Alkujaan varatoimitusjohtajaksi ja sähköosaston johtajaksi 1977 Pohjolan Voimaan tullut Koivuniemi hoitaa toistaiseksi myös toimitusjohtajana sähköosaston asioita. Vakanssin jättämiseen täyttämättä on Koivuniemellä syynsä.

"Yhtiö on tähän asti rakentanut voimakapasiteettia ja toiminut myös laitossähkön tukkumyyjänä. 1980-luvun puoliväliin mennessä ei ole odotettavissa laajoja investointeja, TVO:n valmistuminen tulee lisäksi muuttamaan yhtiön toiminnan luon-

Pohjolan Voima Oy

Pohjolan Voima Oy perustettiin 1943 ensisijaisesti osakkaina olevien puunjalostusyhtiöiden sähkön saannin turvaamiseksi. Yhtiö huolehtii myös osittain Lapin, Pohjanmaan ja Satakunnan väestön sähköntarpeen tyydyttämisestä.

Yhtiön vanhimmat vesivoimalaitokset, Isohaara ja Jumisko, sijaitsevat Kemijoella. Iijokeen on rakennettu Pahkakosken, Haapakosken, Kierikin, Maalismaan ja Raasakan voimalaitokset. Kristiinassa toimii sekä höyryvoima- että kaasuturbiinilaitos. Osakkuuksia yhtiöllä on sekä Vaskiluodon että Länsirannikon Voima Oy:n höyryvoimalaitoksissa. TVO:n Olkiluodon ydinvoimalasta on yhtiön teho-osuus noin 200 MW.

Pohjolan Voiman Liikevaihto oli vuonna 1977 256,5 mmk. Henkilökuntaa oli vuoden lopussa 576 henkeä.

Pohjolan Voiman perustivat Enso-Gutzeit Osakeyhtiö, Kajaani Oy, Kemi Oy, Kymi Kymmene Oy, Oulu Osakeyhtiö, Rauma-Repola Oy, Veitsiluoto Osakeyhtiö ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy. Vuonna 1949 yhdeksänneksi osakkaaksi tuli Tervakoski Osakeyhtiö.

netta ja yhteispeliä sähköntuotannossa.

Koska yhtiön toiminta muuttuu pysyvästi on myös organisaatiota muutettava vastaamaan tulevia tehtäviä. Yhtiölle ollaan valmistelemaan uutta tavoiteorganisaatiota. Selvitys uudesta organisaatiosta valmistuu kuluvan vuoden loppuun mennessä", sanoo Koivuniemi. □

Teksti: Reijo Virta

Kuvat: Esko Keski-Oja/LK-Studio Helsinki ja Reijo Virta

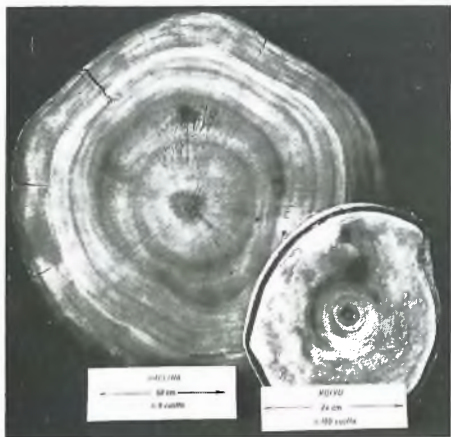
● *Puu on edelleen runsas luonnonvara ja metsät maamme taloudellinen perusta. Miten metsiemme puista saatavia kuituja pystytään teknisesti ja taloudellisesti parhaiten jalostamaan? Siinä taloutemme avainkysymys.*

Foto: William Morrison/Jari Brasilia

Poppelia muistuttavaa Gmelina-puuta voidaan käyttää jo 5–10 vuoden ikäisenä. Yli kymmenmetrisiksi venähtäneet puut ovat nelivuotiaita.

Vihreää kultaa on enemmän ulkomailta

Kahdeksanvuotias Gmelina (vas.) verrattuna suomalaisen satavuotiaaseen koivuun. Yli kymmenkertaisesta iästä huolimatta koivu ei ole saavuttanut puoltaakaan Gmelinan paksuudesta.

Suomi kuuluu muiden Pohjoismaiden tapaan kalliin puun alueeseen, missä mm. pitkä talvi sanelee puulle kasvun rajat. Toisaalta tiedetään kehitysmaiden investoivan kuituteollisuuteen, nopeasti kasvavien puulajien varaan. Maailman nopeasti muuttuvassa metsäteollisuudessa pidetään know how'ta eli tietoa, erikoistumista ja jalostusasteen nostamista eräinä mahdollisuuksina jatkaa metsäteollisuutta täällä kalliin puun alueella.

Metsien kasvu eli puuraaka-aineen kertymä riippuu lähinnä ilmastosta, valosta, lämmöstä ja kosteudesta. Myös maaperän laatu ja ravinteet säätelevät kasvua voimakkaasti. Puun nopeutettu kasvu kiinnostaa sekä hinnan että puun rajallisen määrän puolesta, siksi Suomessakin ol-

laan siirtymässä metsän hakkauksesta metsän viljelyyn.

Nopein tapa päästä vaikuttamaan metsien lisäkasvuun ja siten kuitutuotantoon on lannoitus. Lannoituksen huomattavat kustannukset pakottavat kuitenkin harkitsemaan sen käyttöä. Tietyissä määrin tulevat kysymykseen sopivien uusien puulajien viljely ja jalostus tulevaisuutta ajatellen. On kuitenkin tarkoituksenmukaisinta kehittää peruspuulajiemme kuusen, männyn ja koivun erikoisominaisuuksia ja käyttää niitä hyväksi tuotteidemme sopeuttamiseksi muuttuvaan maailmantilanteeseen.

Tekniikkaa kehitetään

Kuituvarojen niukkuus ja hinta pakottavat kehittämään alan teknolo-

giaa. Vastaläkkeenä pohjolan kalliile puulle on kehitteillä mm. eriasteista hierretekniikkaa. Näin mahdollistuisi sekä lehti- että havupuun lähes täydellinen hyväksikäyttö. Nämä kehittyvät menetelmät laajentaisivat paperin raaka-ainepohjaa ja avaisivat mm. sahakkeelle entistä enemmän käyttöä.

Kyseinen kehittyvä tekniikka suosii kuitenkin ensisijaisesti olosuhteita, joissa puu on kallista ja energia halpaa. Menetelmien käyttökelpoisuutta on Suomen tapaisen korkean energianhinnan maassa tarkasteltava paikalliset olosuhteet tarkasti huomioiden.

Kuituvalmistukseen ja jalostukseen soveltuvien oikeiden menetelmien tunteminen ja käyttö lopputuotteet huomioiden on edellytyksenä

sa valmistetaan arvokkaista havupuista, kehitysmaissa suuntaus on nopeasti kasvavan lehtipuukuidun käyttämiseen sanomalehtipaperin valmistamiseen.

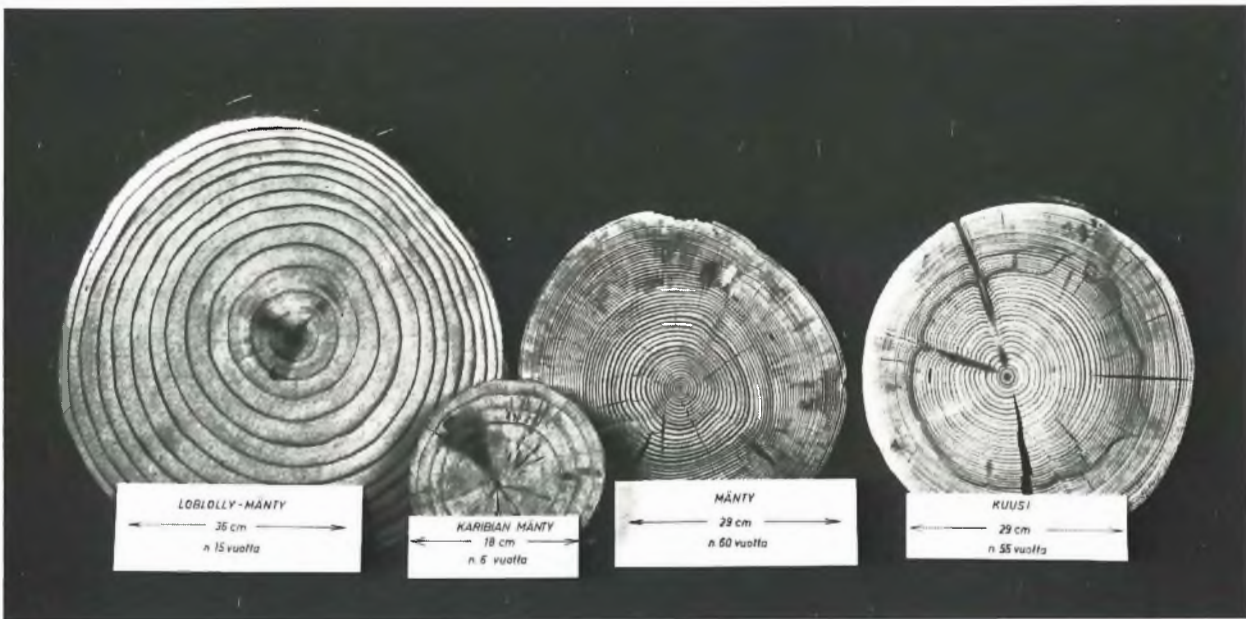
Paperille asetettavat laatuvaatimukset, vientikilpailu ja kulutustotumukset puoltavat toistaiseksi havupuun käyttöä, eikä lehtipuusta valmistettu sanomalehtipaperi laadullisesti ainakaan vielä kilpaile havupuusta valmistetun tuontipaperin kanssa. Kuitenkin se tyydyttää paikallista paperintarvetta, vähentää osaltaan paperin kysyntää sekä säästää valuuttaa valmistusmaassa. Toisaalta eräät lehtipuulajit antavat paperille erikoisominaisuuksia, joita havupuilla ei saada.

Ensimmäinen uutta kuitutekniikkaa soveltua lehtipuukuitua käyt-

Koivun täysimääräinen hyväksikäyttö muodostuneekin ongelmaksi eukalyptusmassan runsaasta tarjonnasta johtuen ainakin lähivuosina. Eukalyptusmassaa tehdään mm. Etelä-Euroopassa, mutta sen varsinainen suurtuotanto on mahdollista Etelä-Amerikassa. Sinne investoidaan parhailaan voimakkaasti.

Koivun keskimääräinen kertymä on noin viisi kiintokuutiometriä vuodessa hehtaaria kohden, eukalyptuksella päästään noin kolmeen kymmeneen. Kehitteillä on myös massanvalmistusmenetelmä, jossa nopeasti kasvavasta puusta saadaan yli 90 % kuituksi ja paperin raaka-aineeksi.

Nykyisillä menetelmillä saadaan eukalyptuksesta ja koivusta sellua valmistettaessa kuitusaannoksi vain noin 50 %.

Loblolly-männyn (äärimmäisenä vas.) vuosirenkaat ovat vähintään kahden senttimetrin levyiset, jopa viikottainen kasvu voidaan siksi helposti mitata. Oikealla olevat kotoiset puume mänty ja kuusi ovat kasvaneet lähes samaa vauhtia, Loblolly puolestaan on kasvanut niitä suuremmaksi — ja vaatinut vain neljänneksen kasvuaikaa.

metsävarojen taloudelliselle käytölle. Oikeilla kuitulaaduilla ja niiden seoksilla saatetaan vaikuttaa tuotteen hintaan ja laatuun. Kuitutietoutta on ollut runsaasti mm. Pohjois-Amerikassa, ja Skandinaviassa, mutta tietämystä alkaa kerääntyä myös nopeasti kasvavien lehtipuiden alueille.

Kehittyvät menetelmät ja nopeasti kasvavat puuvarat saattavat avata uusia mahdollisuuksia mm. kehitysmaalle. Perinteellisesti sanomalehtipaperi mm. Euroopassa ja Amerikas-

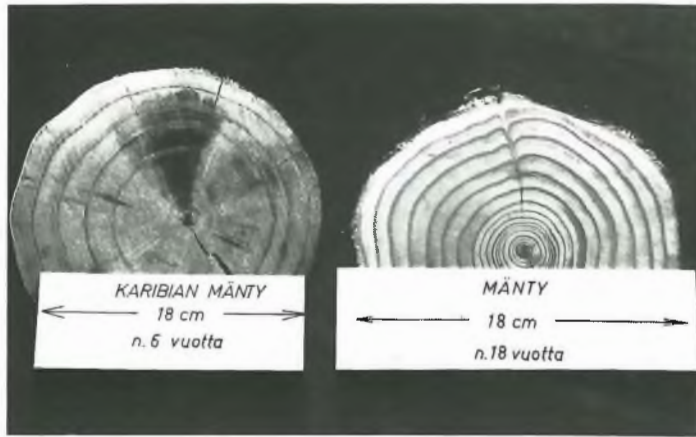
tävä sanomalehtipaperitehdas on käynnistynyt Etelä-Amerikassa. Tekniikan kehittymisen myötä nopeasti kasvavan lehtipuun käyttö paperin raaka-aineeksi on tullut suuren kiinnostuksen kohteeksi.

Uudet puulajit

Erityisesti nopeasti kasvava eukalyptus on nousemassa Skandinavian koivu- eli lyhytkuidun kilpailijaksi.

Suuri mielenkiinto kohdistuu edelleen Gmelina-nimiseen lehtipuuhun. Burmasta kotoisin oleva Gmelina muistuttaa poppelia. Puuta on viety Brasiliaan ja Afrikkaan, koeviljelmää on useissa maissa.

Gmelinaa voidaan käyttää jo 5—10 vuoden ikäisenä, sen hehtaarituohto on 35—38 kiintokuutiometriä vuodessa. Puu saavuttaa yli 30 metrin korkeuden ja jopa yli metrin läpimitan. ”Kymiläisittäin” puu kiinnostaa sikäli, että Brasiliaan Jari-projektin

Normaalisti Karibian männyn (vas.) hehtaarikertymä on vähintään viisinkertainen suomalaisen mäntyyn verrattuna. Multamäen aurinkoinen pellonreuna Valkealassa on supistanut eron kolminkertaiseksi. Metsänhoidollisia toimenpiteitä ei ole tarvittu.

alueelle rakennettava sellutehdas tulee käyttämään Gmelinaa raaka-aineenaan. Kymiyhtiö ja Kaukas avustavat kyseisen tehtaan käyntiinajossa.

Gmelina-kuidun kohdalla on mielenkiintoista nopean kasvun lisäksi se, että kuidusta pystytään valmistamaan paitsi normaaliseluloosaa myös muita massatyyppejä. Tällöin puusta saadaan kuituksi yli 90 % eli yhtä paljon kuin eukalyptuksesta.

Toinen Jari-alueelle istutettu mielenkiintoinen puulaji on mänty, latinalaiselta nimeltään *Pinus Hondurensis*. Nimi kertoo puun olevan kotoisin Hondurasista Karibian meren alueelta.

Karibian mänty -niminen puu on erittäin nopeakasvuinen, sen hehtaarikertymä on 27–28 kuutiometriä vuodessa. Skandinaaviassa mänty kasvaa keskimäärin viisi kuutiometriä samassa ajassa. Karibian männystä valmistetun massan laatu on laboratorikokeissa todettu erittäin hyväksi.

Brasilialaisen Jari-projektin tarkoitus on muuttaa noin 100 000 hehtaaria aarniometsää viljelysmetsäksi. Alueelta lasketaan saatavan vuosittain noin kolme milj. kuutiometriä puutavaraa. Istutusmetsän tieltä rai-vataan pois sademetsä, jossa hehtaarilla on yli 150 lajia puita.

Amerikassa esiintyvistä puulajeista yksi esimerkki on loblolly- eli etelän keltämänty (*Pinus Taeda*). Tällaisilla puulajeilla on jopa viikoittainen kasvu mitattavissa. Loblolly-mäntyä ei ole mainittavasti viljelty Euroopassa, mutta yhä enemmän Australiassa ja

Etelä-Afrikan subtrooppisilla alueilla.

Nopeakasvuina kuitupuina tulevat kysymykseen lämpimissä maissa kasvavat eräät paju- ja poppelilajit. Niiden kasvuaika on vain muutama vuosi. Istutusta ei ensimmäisinä vuosina tarvita, vaan puut kasvavat hetimitään.

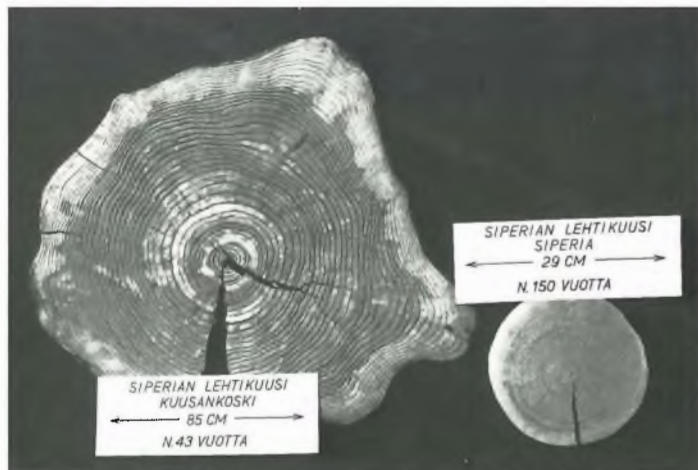
Omat mahdollisuutemme

Nopeasta yksilöllisestä puunkasvusta voidaan esimerkkejä löytää myös omalta paikkakunnalta. Valkealan Multamäestä, aurinkoisesta pellonreunasta, on löydetty mänty, jonka kasvutulos on erinomainen. Mäntyä ei ole erityisesti hoidettu, mutta se on kasvanut hyvällä paikalla ja ime-nyt pellosta ravintoa.

Kuusankoskella Eerolan ravinnerikkaalle pellolle istutettuna on Siperian lehtikuusi noin 43 vuoden kasvun jälkeen antanut mittavan 85 cm:n rungon. Luonnontilassa Siperian kylmässä ilmastossa kuusirungon vuosirenkaat ovat sitä vastoin hyvin kapeat.

Muutamien yksilöiden hyvästä kasvusta huolimatta maamme puuntuotto on varsin rajallista. Lämpimillä vyöhykkeillä voidaan päästä 25- jopa 40 kuutiometrin hehtaarikertymään vuodessa eli 4–6 kertaa suurempaan määrään kuin Suomessa. Metsänhoidollisten toimenpiteiden ja tekniikan edistyessä ovat ainakin hyvät perusedellytykset paperinvalmistukselle ja halvan puun tuottamiselle lämpimissä maissa olemassa. Nämä mahdollisuudet lisääntyvät jatkuvasti.

Koska maailmanmarkkinoiden kuitu- ja paperinhinta ei ole määrättävissä Suomesta käsin, joudumme etsimään ratkaisuja oman kalliin puumme ja sen hyvien kuituominaisuuksien jalostamiseksi mahdollisimman tehokkaasti. Tässä on mahdollisuutemme saada alan teollisuus kilpailukykyiseksi. □

Ankarissa oloissa kasvamaan tottunut Siperian lehtikuusi pystyy Eerolan ravinnerikkaalla maalla Kuusankoskella saavuttamaan itäistä naapuriaan lähes kolme kertaa suuremman läpimitan — kahta kolmannesta pienemmässä ajassa.

★ Joulun aika tuo kiireitä myös työosastoille. Kävimme Kuusaan sosiaaliosastolla katsomassa mitä kiireitä joulu tuo heille tullessaan. Samoin kysyimme useana jouluna työssä olleen konevii-
laaja Kaiju Tolppalan mietteitä.

Joulukiireitä

Joulun lähestyminen työllistää sosiaaliosastolla lähinnä kaksi henkilöä. Sosiaalitarkastaja Eeva-Kaisa Airaksinen huolehtii eläkeläisten joulujuhlien, ansiomerkkijuhlan ja Kuusankosken naisjärjestöjen yhteisten joulumyyjäisten käytännön järjestelyistä. Toimistopäällikkö Aila Olkinuora puolestaan huolehtii joulukuusien toimittamisesta työosastoille, tehdassaleihin ja ruokatupiin.

Kymmenisen vuotta sitten, kun sosiaaliosastolla työskenteli vielä terveyssisar, joulun lähestymisen todella huomasi. Terveysisaren tehtäviin näet kuului tehdasosastojen ja ruokatupien koristelemine jouluasuisiksi. Tällöin sosiaaliosasto kuuleman mukaan oli hukkaa joulukukkiin, joulukuusen koristeisiin ja muihin joulun tykötarpeisiin. Kun terveyssisar organisaation myötä muutti osastoa, myös tämä käytäntö muuttui.

Eeva-Kaisa Airaksista joulun tulo muistuttaa jo kesällä. Silloin hän tilaa ensimmäiset esiintyjät eläkeläisten pikkujouluihin. "Varsinkin jos kysymyksessä on joku nimekkäämpi esiintyjä, kuten viime vuonna Katri-Helena, tilaus on tehtävä ajoissa."

Tänä vuonna eläkeläisten pikkujouluihin lähetettiin parisen tuhatta kutsua. Kaikki eivät toki mahtuneet juhlimaan samalla kertaa, vaan Voikkaan eläkeläisille järjestettiin kaksi juhlaa ja Kuusankosken eläkeläisille kolme juhlaa. Sosiaalitarkastaja Eeva

Kaisa Airaksinen kertoi, että tänä vuonna kutsuja alettiin postittaa jo marraskuun alussa.

Ansiomerkkijuhla, joka pidetään heti uuden vuoden alussa, tuo Eeva-Kaisa Airaksiselle tullessaan kunniakirjojen tekstausta ja ansiomerkkien lähetystä muille tehtaille. Kaikki tämä on tehtävä ennen joulua. "Mielestäni joulun valmistelut tuovat tervetullutta vaihtelua arkipäivän rutineihin. Joulu todella tuntuu joululta, kun kaikki järjestelyt saa pois käsistä."

"Oi kuusipuu..."

Toimistopäällikkö Aila Olkinuora voisi todella laulaa yllämainittua sävelmää. Hän on näet jo 25 vuotta hoitanut Kuusankosken tehdasosastoille, kerhoille ja ruokatupiin tilatut joulukuuset.

"Helpompaa tämä nyt on kuin kymmenisen vuotta sitten. Silloin toimitimme joulukuusia myös yhtiön henkilökunnalle. Tällöin saattoi jopa aattona tulla kiukkuinen puhelinsoitto huonosta kuusesta. Mikäpä siinä muu auttoi kuin ruveta hankkimaan parempaa tilalle. Onneksi nyt on käytäntö toinen," nauraa Aila Olkinuora.

Hänen joulunalustehtäviinsä kuuluu lähettää osastoille tilauslomakkeita, joilla nämä voivat tilata haluamansa kokoisen joulukuusen. Aila Ol-

kinuora toimittaa takaisin tulleet tilaukset metsäosastolle, joka hoitaa "mittatilatut" joulukuuset edelleen osastoille.

Työssä jouluna

Hiljaisina joulunpyhinä monilla hiljaisilla tehdasosastoilla ja tehtailta kuuluu työkalujen kalke. Kun tehdas seisoo, ovat korjausmiehet työssä.

"Meiltä työssä ovat konekorjausryhmät ja huoltomiehet", kertoo Voikkaan konekorjaamon ylimestari Pertti Savinen. "Pääpaino korjauksissa on sen luontoisilla töillä, jotka vaativat koko tehtaan tai sen osan pysäyttämistä." Ylimestari Savinen kertoo myös, että yleensä pyhinä työskentelee konekorjaamon vahvuudesta noin puolet eli 60–70 miestä.

Miltä sitten tuntuu olla työssä jouluna? Tähän kysymykseen vastasi lähes kaikki joulut yli kolmikymmenvuotisen palveluksensa aikana työssä ollut konevii-laaja Kaiju Tolppala: "Kyllä joskus tuntui ankealta etenkin jouluaamuna, kun muut olivat matkalla joulukirkkoon ja meikäläinen on polkenut ohi pyörällä töihin. Etenkin nuorempana olisi ehkä ollut mukavampi olla kotona, kun lapsetkin olivat pieniä. Mutta en tiedä sanoa, ehkä tulisin työhön ensi joulunakin."

Maritta Hanjoki

● *Åke Blomster — vasta-leivottu eläkeläinen, iloinen ja eloisa. Hän jäi eläkkeelle yhtiön Helsingissä sijaitsevan hallituksen konttorin vahtimestarin toimesta lokakuun viimeisenä päivänä.*

”Pelkäsin aluksi, että tulee liikaa vapaa-aikaa”, näin hän sanoi.

Niin ei kuitenkaan käy miehelle, joka on aina ollut kovassa vauhdissa.

Hänellä oli valmiina vapaa-ajan harrastus ja työ.

Åke Blomster ei 'lepää laakereilla'

Toimeliaisuus tuo iloa ja elämää eläkepäiviin

Åke Blomster asuu nyt Kauniaisissa, paljasjalkainen pääkaupunkilainen. Hän käy lähes joka päivä Helsingissä. Viikon ohjelma on selvä. Perjantai on varattu taideharrastuksille. Hän opiskelee työväenopistossa maalausta. Torstai on vapaapäivä aamusta iltaan. Muina viikonpäivinä hän toimii alivahtimestarina kolmena iltana Helsingin tuomiokirkossa ja kahtena iltana Oulunkylän kirkossa.

”Minkä nuorena oppii...”

”Kun ihminen jää eläkkeelle, hänellä pitää kaikki olla valmiina.” Ja Åke Blomsterilla oli. Hänellä oli valmiina harrastus ja työ.

Åke Blomster on harrastanut maalausta nuoruudesta lähtien. Hän oli 1930-luvulla Ruotsalaisessa teatteris-

sa mm. kulissimaalarina ja suunnitelti jopa näyttelijän ammattia. Sota tuli väliin. Sen päätyttyä Blomster opiskeli kolme vuotta Ateneumissa piirtämistä, maalaamista ja muovailua. Oikeastaan hän olisi halunnut veistäjäksi, mutta pula-ajasta johtunut työvälineiden puute teki ajatuksesta lopun.

Åke Blomsterilla on kuitenkin ollut koko elämänsä ajan 'takataskusaan' vapaa-ajan varalle maalausharrastus.

Hän aloitti maisema- ja muotokuvamaalauksen uudelleen toden teolla v. 1971. ”Kaikein paras harrastus”, sanoi Blomster.

Sivutyöstä päätyö

Helsingin tuomiokirkon palveluk-

seen hän meni v. 1960. ”Saadakseni vähän ylimääräistä”, sanoi Blomster. Kirkon alivahtimestarina hän on ollut v:sta 1962. Loma-aikoina ja muulloinkin hän on joutunut hoitamaan ylivahtimestarin viransijaisuutta.

Jäättyään eläkkeelle päätoimestaan tämä iltatyö oli jäljellä ja Oulunkylän kirkosta tuli pari iltaa sen lisäksi. Palkan takia ei kannata iltatöitä tehdä, koska verotus on kova. On kuitenkin hyvin tärkeätä eläkeläiselle, että on tehtävää ja voi olla muiden ihmisten parissa.

Paikallaanolo ei hyväksi

”Olisi kauheata ajatella, ettei olisi mitään työtä, että tarvitsisi miettiä, että mitähän nyt tekisi. Minulle ei

sovi sellainen elämä”, sanoi Blomster ja lisäsi vielä, että hän on aina ollut kovassa vauhdissa.

Hän kertoi vuosien varrella keränneensä ison laatikollisen postimerkkejä, joita hän eläkepäivinänsä ajatteli liimailevansa ja tutkivansa. Siitä ei kumminkaan tullut mitään ja hän lahjoitti merkit pois.

Meri inspiroi

Åke Blomster maalaa öljyväreillä ja mieluiten henkilökuvia ja maisemia, nimenomaan merimaisemia. Meri on hänelle tuttu jo nuoruudesta. Meri, saaristo, luodot, kalliot ovat hänen mieliaiheitaan.

Blomsterilla oli aikoinaan moottorivene. Nyt hän pahoittelee, että tuli myyneeksi sen pois. Se olisi nyt tarpeen, jotta voisi mennä saaristoon maalaamaan.

Eteläesplanadi 2

Työpaikassaan yhtiön hallituksen konttorissa Helsingissä Blomsterilla oli satama ja meri silmien edessä. Koskaan hän ei kuitenkaan ehtinyt tallettaa näitä näkymiä edes luonnoslehtiönsä. Meren läheisyys oli ja on edelleen hänelle tärkeä. ”Olen tottunut meri-ilmastoon.”

Åke Blomster tuli vahtimestariksi yhtiön hallituksen konttoriin Eteläesplanadi 2:een v. 1956. Palvelusvuosia kertyi 21. Hän piti työstänsä ja viihtyi hyvin: vaihtelevia tehtäviä, vaikeitakin, mielenkiintoisia ihmisiä, paljon työtä. Vuodet kuluivat nopeasti.

Näkyvä muutos: aamulla ei tarvitse lähteä

Nyt Åke Blomster nauttii rauhalisista aamutunneista, valmistaa itselleen ruuan ja lähtee maalausharrastuksensa pariin tai kirkkoon. ”Kirkossa on paljon mielenkiintoista. Se on erilainen maailma.” Kirkossa on muun muassa paljon musiikkia, josta Åke Blomster pitää myös erityisen paljon. □

Teksti: Heli Kyllönen

Kuva: Kaius Hedenström/LK-Studio Helsinki

tästä puhutaan mitä puhutaan tästä puhutaan mitä

Hinaajien tarina on Hallassa loppu

● Hallan viimeinen hinaaja Halla IV on myyty. Se seisoi muutaman vuoden telakalla ja myytiin viime kesänä Turun saaristoon hinaustöihin.

Hallassa oli alkuaan kuusi höyryhinaajaa. Sirius oli suurin. Se siirrettiin myöhemmin Saksalaan kuljetta- maan Saimaan lauttoja. Kaunein oli Ran eli Ranikka, joka ostettiin Ruotsista 1912. Se oli Hallassa käytössä kaikkein pidempään eli vuoteen 1963, jolloin se myytiin. Muut höyryhinaajat olivat Halla I, Halla II, Halla III ja Halla IV. Hallan laivastoon kuului vielä ’tuurimoottori’, joka kuljetti postia ja matkustajia Hallan ja Kotkan välillä. Syksyisin Hallaan saatiin lainaksi metsäosastolta Halla XVII. Mainittakoon, että jatkuvasti toimi yksi hinaaja palovartijana.

Halla II ja Halla IV hävitettiin 1950-luvulla. Niiden tilalle hankit-

tiin senaikaista parasta tekniikkaa edustavat moottorihinaajat. Ne nimettiin entisten höyryhinaajien mukaan Halla II:ksi ja IV:ksi. Hinaajissa oli 144 hv:n dieselmoottori ja mm. radiopuhelin.

”Molemmat moottorihinaajat saapuivat Hallaan 9.7.1951. Ne tuotiin vesitse Varkaudesta Lappeenrantaan, sieltä junalla Haminaan ja edelleen meritse Hallaan. Uusien hinaajien tulo oli juhlallinen tapaus, jota koko Hallan väki kokoontui rantaan katsomaan.

Viimeisen hinaajan Halla II:n pituus on 13,5 m ja leveys 3,9 m. Ennen Hallan oman laiturin valmistamista hinaajat hinasivat puutavara- proomuja redillä lastaaviin laivoihin. Myöhemmin niitä käytettiin tukkinnippujen hinaukseen ja puutavara- proomujen siirtoon lastauspaikalla.

Kuka tuntee?

● Voikkaalaisen Aarne Aarnion kuvakokoelmassa on mm. oheinen valokuva. Onko kyseessä porttivahti, ajuri vai mikä ja kuka? Odotamme jälleen lukijoidemme apua tunnistamisessa. Soittaa voi 47012/390 tai kirjoittaa yhtiön tiedotusosastolle.

Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta
yhtiöläisille
ja kaikille
lehtemme
lukijoille
toivottaa
Kymiyhtiö-lehden
toimitus

jänniä juttuja

Päätähuimaava tilaus

● Prrr... soi herätyskello. En millään jaksaisi lähteä töihin, kun katsoin eilisillan myöhäisohjelman.

Äst, oli taas lähdeävä puhdistusliikkeen tunkkaiseen huoneeseen (jota en ollut kahteen kuukauteen siivonnut) ottamaan vastaan siivoustilauksia.

Kömmiin sängystäni ja aioin lähteä suihkuun, kun tulin sattumalta katsoneeksi kelloa. Kauhistuksen kanahäkki! Kello oli jo puoli kahdeksan ja kahdeksalta alkaisivat työt.

Juoksin alakertaan rappusia pitkin, mutta en huomannut kissaani, joka makasi tyytyväisenä kehräten. Räiskis! Lensin päistikkaa maahan loukaten polveni hieman. Huusin vaimolleni, joka oli keittiössä keittämässä kahvia, että "onko kahvi valmis?" Vaimoni vastasi: "On, on" ja jatkoi: "tein sinulle myös paahtoleipiä, että et lähtisi tyhjin vatsoin töihin."

Olin painunut salamana suihkuhuoneeseen, jossa oli korjaustyöt käynnissä. Äst, en muistanut, että lattiaa korjattiin. Läksin juoksemaan yläkertaan, jossa pukeuduin nopeasti. Otin rahaa kaapista, jos lähtisin syömään ruokatunnilla johonkin baariin.

Läksin juomaan alakertaan kahvia. Kun olin juonut kahvin, annoin vaimolleni suukon. Juoksin ulos ja hypäsin upouuteen Jaguaariin ja painoin nastan lautaan...

Ehdin juuri parahiksi toimistooni, kun puhelin soi. "Haloo, Siivousliike J. Parainen", vastasin. Langan toisesta päästä kuului möreä ääni: "Toimistopäällikkö Eskola, hyvää päivää." "Hyvää päivää", sanoin kohteliaasti. Herra Eskola jatkoi: "Pyytäisin teitä tulemaan puhdistamaan tehtaamme piippu klo 14.30." "Tehtaan nimi on mikä?" kysyin. "Kymin-tehdas", kuului langan toisesta päästä. Laitoin luurin paikoilleen, kun olin sanonut näkemiini.

Soitin sihteerini sisäpuhelimella. Hetken päästä tuli sihteerini sisään ja kysyi: "Mitä asiaa?" Minä kysyin nyt vuorostani häneltä, että "onko

meillä nyt piipunpuhdistajia vapaina?" "Hetkinen, minä käyn katso-massa", sanoi sihteerini tärkeällä äänellä. Hetken kuluttua hän palasi ja näytti synkältä. "Ei ole yhtään miestä, koska he ovat eronneet korkean paikan kammon vuoksi", hän sanoi. Käsinkin sihteerini poistua ja aloin ajatella...

Nyt olin jo tehtaalla, sillä olin itse päättänyt puhdistaa piipun. Nousin autostani ja aloin ottaa puhdistusvälineitä lavalta. Läksin kävelemään kohti piippua. Nyt olin jo alla ja läksin kiipeämään päättäväisesti kohti huippua. Aloin yksitoikkoisesta kiipeämisestä kyllästyneenä laskea askelmia 44, 45, 46 jne. Kun olin päässyt ylös, katsoin alas. Pelästyin niin hirveästi, että tipautin harjan alas. Aloin putsata piippua.

Kun olin päässyt alas, niin en yhtään ihmetelty, miksi niin moni oli eronnut tästä tehtävästä. Päätin, että seuraavan kerran, kun tämän tapainen tilaus tulisi, niin minä neuvaisin toisen puhdistusliikkeen numeron.

M.V.

Joki villiintyi

● Aurinko helotti, päivä oli mitä kaudnein ja Matti ehdotti Pentille, että lähdetään kalaan joelle. Pentti innostui. Hän alkoi heti kerätä onkivehkeitään. Mattikin meni keräämään onkivapojaan ja eväitään. Kun hän oli valmis, hän haki Pentin ja sitten he lähtivät. Pentti sanoi, kun he lähtivät: "Kuule Masa, minusta jotain puuttuu". "Ai hyvä ihme, että olin näin huolimaton, syötit puuttuvat. Pena hei, jokohan on tarpeeksi? Minulla on purkillinen." "Masa, minulla on ihan sellainen tunne, että tänään tapahtuu jotain jännää." "No niin voi olla. Minä kun aamulla heräsin, niin kerroin äidille, mitä unta olin nähnyt." "Kerro äkkiä, nyt en malta kofta enää odottaa." "No minä kerron. Olin sinun kanssasi ongella ja me jouduimme voimalaitokselle. Siihen

heräsin ja olisi kiva tietää, miten tarina päättyy. No hyppää veneeseen Pena, niin lähdetään." "Niin Masa, mennään vain, mutta tuohon tarinaan en usko." "Voi olla, että tarina ei pidä paikkaansa. Hei! Me ajelehdimme! Mitä tehdään?" huusi Pena. "No, yritetään pysyä tasapainossa."

Siinä jäi taakse armas Kymiyhtiö, suurin työnantaja Kuusankoskella. Siellä on n. 4800 työntekijää. "Hyvästi, armas Kuusankoski," Pena valitti. "Masa hei, miksi joen justinsa tänään noin piti villiintyä?" "Voi, etkö sen vertaa ymmärrä, ei joki päivää valitse," selitti Masa. "Pena, pidä tiukasti kiinni tulee putous!" RAISKIS!

"Masa, oletko kunnossa?" "No kunnossa, kunnossa." "Pena, hei, voimalaitos! Tuli kova eteen. Me joudutaan sen uumeniin. Hei, isä ja äiti! Emme ehkä tapaa koskaan". "Älä uikuta siinä koko aikaa. On tärkeämpääkin ajateltavaa, että älä vielä heitä kirvestä järveen. Emme saa menettää uskoa vielä, äläkä sinäkään Pena." "No en, en, mutta vähän pelottaa." "Hei, miksi täällä on näin hiljaista, vaikka tämä on voimalaitos?" "Nyyh nyyh," alkoi Pena itkeä. Masa yritti lohduttaa.

Silloin aukesi luukku. Sieltä kurkisti ystävällisen näköinen mies. Hän heitti pojille kuulosuojaimet ja sanoi, että tarttukaa köyteen, vedän teidät ylös sieltä. Hänen haalarissaan luki Kymiyhtiö. Mies kysyi pojilta: "Haluatteko nähdä Kymiyhtiön voimalaitoksen?" Pojat nyökkäsivät merkiksi, että kyllä he haluavat. Kun mies oli näyttänyt paikat, hän sanoi pojille: "Kuulkaa pojat, älkää enää koskaan tulko jokea pitkin veneellä näin kauas." Pojat lupasivat.

Kuorma-auto oli juuri Kuusaalle lähdessä. Kuorma-auton kuljettaja pysähtyi vapaaehtoisesti ja tarjosi pojille kyydin keskustaan. Pojat nousivat kyytiin. Perillä pojat kiittivät kyydistä ja keskustasta kävelivät onnellisina kohti kotia.

Tässä oli tarina tehtaasta, joesta ja veneretkestä.

Nimim. Kuusaan kansalainen 9 v.

Kotitalouskerho Vilhelmiinat kokoontuu vuosittain parisenkymmentä kertaa. Kokoontumispaikkana on Voikkaan seuratalo. Kuva on otettu kerhoillassa, jossa katseltiin matkailuaiheisia dioja.

● Kuusaalainen kotitalouskerho Akanat ja voikkaalainen kotitalouskerho Vilhelmiinat täyttivät tänä vuonna 30 vuotta. 30-vuotisjuhlia juhlittiin jo alkuvuodesta. Viime vuonna saman virstanpylvään tavoitti Perheenmäntien Kerho I eli Ykköset. Perheenmäntien Kerho II eli Kakkoset viettää toimintansa 20-vuotisjuhlia ensi vuonna.

Yhä vilkkaana jatkuva perheenmäntien kerhotoiminta lähti Kuusankoskella käyntiin 1940-luvulla. Tällöin ankeiden sotavuosien takia kodeissa oli puutetta mm. vaatteista. Kymiyhtiön toimesta käynnistettiin laaja kurssitoiminta, jonka aikana syntyi ajatus pysyvän kerhotoiminnan järjestämisestä perheenäideille. Perheenmäntien Kerho I oli ensimmäinen tällainen kerho. Toiminnan alkuunpanijana ja 30 vuotta naisten kerhotoiminnan vetäjänä toimi nyt jo

Akanat ja Vilhelmiinat juhlivat 30-vuotispäiviä

eläkkeellä oleva apulaissosiaalipäällikkö Toini Iivanainen.

Kerhotoiminta lähti vilkkaasti käyntiin. Laajimmillaan kerhotoimintaan osallistui 400 jäsentä. Vuonna 1948 kerhotoimintaa laajennettiin. Kotitalousneuvoja Niina Kurki järjesti perheenäideille kodinhoitokilpailuja. Näihin kilpailuihin osallistuneet perustivat kotitalouskerhot Kymintehtaalle ja Voikkaalle. Kymintehtaan kotitalouskerho eli Akanat kokoontui ensin Kukkolassa, myöhemmin seuratalossa ja nykyisin Toimelassa. Kerhon toimintaan kuului alkuaikoina ruuanlaittokursseja ja erilaisia päivällisiä kuten karjalaispäivälliset perinteellisine karjalais-

ruokineen. Nykyisin Akanoiden kerhoillloissa on esitelmiä eri aiheista. Kerho tekee myös marja- ja sieniretkiä, tutustumiskäyntejä ja teatterimatkoja. He osallistuvat myös talkoisiin ja avustavat kahvitarjoiluissa ja yhtiön erilaisten juhlien järjestelyissä. Akanoiden puheenjohtajana toimii Raili Hämäläinen.

Vilhelmiinat Voikkaalla kokoontuvat vuosittain n. 20 kertaa. Heidän kokoontumispaikkansa on Voikkaan seuratalo. Heidän toimintaansa kooluvat niin ikään ohjelmalliset kerhoillat, retket, tutustumiskäynnit ja erilaiset talkootoiminnat. Kerhon puheenjohtajana toimii Paula Heijala.

Maritta Hanjoki

Kotitalouskerho Akanat kokoontuneena kerhoiltaan Toimelassa. Tässä kerhoillassa katseltiin dioja omakotitalojen puutarhoista. Dioja esitti sosiaalitarkastaja Eeva-Kaisa Airaksinen (vas.). Kerhon puheenjohtaja Raili Hämäläinen toinen vas.

Silmäys vuosien taakse

"Pärekaton syttymisvaara on tietenkin suuresti riippuvainen myös siitä, miten paljon miten voimakkaita kipinöitä sille lentee, ja tämä taas riippuu varsinkin uunien rakenteesta ja savupiippujen korkeudesta."

(*Kymi-Yhtymä 1/1947*)

"Voileivät valmistetaan verrattain pieniä ja ohuita. Voi ja päällysteet levitetään viipaleille suuremman työtehon saavuttamiseksi kaikille samanaikaisesti, sen jälkeen joka toiselle viipaleelle märkä pergamiinipaperi estämään niitä tarttumasta toisiinsa ja painetaan ne parittain vastatusten. Kukin voileipäpari kääritään sitten pergamiinipalaseen tai paperilautasliinaan. Näin ne ovat siistejä eivätkä ole kaikki yhtäaikaan pollyttymässä ja tippumassa polvilta lattialle." (*Miten evästään... Kymi-Yhtymä 2/1947*)

"Kuusankoskella olevien lammikoitten pinta-ala on nykyisin yhteensä 61,6 aaria. Niistä on 4 talvi- ja 8 kesälammikoita. Talvilammikot ovat hyvin tilavia ja vastaavat suuremmankin kalanviljelylaitoksen tarpeita. Niissä kasvatetaan vanhempia vuosiluokkia ja aikaisemmin kasvatettiin myös annoskaloja, joita myytiin perheitten ruokataloudessa käytettäväksi." (*25 vuotta kalanviljelytoimintaa Kuusankoskella, Kymi-Yhtymä 2/1947*)

"Masuuni-lehti oli Högforsin Tehtaan oma lehti. Se oli sitä vastoin pieni. Sitä ei ole enää. On tilalla suuri lehti Kymi-Yhtymä, koko

yhtymää käsittävä, jossa meilläkin on oma osastomme. Se on kovin pieni osasto suuressa lehdessä. Kenen on syy? Oma syyimme pienuutemme! Samoin on kirjoitusten laatuunkin nähden oma syyimme, jos olemme niihin tyytymättömiä, sillä kaikki eivät ole vielä mukana tässä yhteisessä asiassa." (*Kymi-Yhtymä 2/1947*)

"Keinona nuorena pysymiseen piti Vahlman raskasta työtä, jota hän on harrastanut, sota-aikanakin 2 tuuria vuorokaudessa. Kyllä reipas työnteko varmasti terveelle ihmiselle parasta lääkettä onkin eivätkä mitkään elämän eliksiirit." (*Kymi-Yhtymä 2/1947*)

"Klo 14.30 alkoi sitten pääjuhla Kymintehtaan selluloosavarastossa, josta kuin taikomalla oli loihdittu tarkoitukseen täysin sopiva, viihtyisä juhlahuone. Jo sinne maantien puolelta johtava pilarimainen käytävä koristeellisine juhla-portteineen oli näppärästi ja taiteellista makua osoittavalla tavalla suunniteltu. Ja kun juhlavieras sitten astui yli 100 metriä pitkään juhlasaliin, ei hän voinut olla hämmästellään ihailmatta sitä muodonvaihdosta, minkä tuo jokapäiväisen teollisuuselämän tarpeita palveleva selluloosavarasto oli sisäpuolisesti kokenut. Se oli saanut todella "uudet kasvot", hohtavan valkoiset, ja seinävieriä kiertävät köynnösrivit muodostivat kuin seppeleen, joka oli painettu kauniille kutreille." (*Kuvaus yhtiön 75-vuotisjuhlista Kymi-Yhtymä 3/1947*)

"Kuluvan vuoden huhtikuun alkupuolella otettiin Kymintehtaan, Kuusankosken ja Voikkaan tehtailla käytäntöön järjestelmä, jota nimitetään aloitetoiminnaksi." (*Kymi-Yhtymä 3/1947*)

"Karhunsalmen silta, joka yhdistää Hallan tehdasalueen mantereeseen, avattiin liikenteelle viime toukokuun 24 pnä." (*Kymi-Yhtymä 3/1947*)

"Ei sukkula suihka eikä pirta pauku, ellei itse kasvata, puhdistaa ja valmistaa pellavista lankoja, tuumivat Voikkaan ahkerat äidit. Emäntien toivomuksesta kunnostettiin entinen loukku ja lihta vanhalla saunalalla. Siellä nyt kohina käy ja kolina kuuluu, mutta myös pellavia puhdistuu." (*Kymi-Yhtymä 4/1947*)

Manan majoille

Lokakuun 19. pnä kuoli yllättäen lomamatkallaan Teuvo Turpeinen Kymin mittarikorjaamolta. Hän oli syntynyt 3.5.1939. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1955 Kymin höyryosastolle. Kymin mittarikorjaamolle hän siirtyi 1976.

Krister Brommels

Viljo Vesterinen

Kuusankoski

Effendi Koivonen

puunkäsittelyn työntekijä Kuusanniemen sellutehtaalta täyttää 60 vuotta 10.1.

Krister Brommels

yhtiön Kemian teollisuuden johtaja, dipl.ins. täyttää 60 vuotta 18.1. Hän on syntynyt Bergössä ja tuli yhtiön palvelukseen 1946. Klooritehtaan käyttöpäälliköksi hänet nimitettiin 1959 ja kemian teollisuuden isännöitsijäksi 1966. Kemian teollisuuden johtajaksi hänet nimitettiin 1973.

Olavi Kääriäinen

asetyleniosaston hoitaja Voikkaan kemian tehtaalta täyttää 60 vuotta 18.1.

Viljo Aronen

prosessinvalvoja klooritehtaalta täyttää 60 vuotta 20.1.

Elias Laari

turvelaitoksen hoitaja Kymin höyryvoimalaitokselta täyttää 60 vuotta 24.1. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1956. Nykyisessä toimensaan hän on ollut v:sta 1957.

Viljo Vesterinen

insinööri rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 24.1. Hän on syntynyt Suistamolalla ja tuli yhtiön palvelukseen 1956. Hänelle on luovutettu Sotainvalidien Veljesliiton kultainen ja Insinööriliiton hopeinen ansiomerkki. Hän harrastaa sotainvaliditoimintaa ja kuntoliikuntaa.

Kalevi Simonen

Valto Seppälä

Onni Väisänen

Syntymäpäiviä

Ossi Lapinsalo koneasentaja Kuusanniemen sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 3.1.

Julia Salmi Kymintehtaan mestarikerhon emäntä täyttää 50 vuotta 18.1. Hän on syntynyt Kouvolassa ja tuli yhtiön palvelukseen talousosastolle 1969. Mestarikerhon emäntänä hän on toiminut v:sta 1974.

Aune Itkonen Ky 5-pakkaaja klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 9.2.

Olavi Vainio työkoneenkuljettaja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 9.2. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1945. Rakennusosastolla hän työskenteli 1951—1969. Kuljetusosastolle hän siirtyi 1969.

Urpo Jyräs sähköasentaja Kymin sähkökorjaamolta täyttää 50 vuotta 14.2.

Veikko Lestberg koneviilaaja Kymin konekorjaamolta täyttää 50 vuotta 15.2.

Pertti Oksanen huoltomies Voikkaan konekorjaamolta täyttää 50 vuotta 15.2. Hän on syntynyt Elimäellä ja tuli yhtiön palvelukseen Voikkaan rakennusosastolle 1959. Voikkaan paperitehtaalla hän työskenteli 1960—

1967. Nykyiselle osastolle hän siirtyi 1967.

Kalevi Simonen viilaaja Kymin konekorjaamolta täyttää 50 vuotta 17.2. Hän on syntynyt Harlussa ja tuli yhtiön palvelukseen Läskelän tehtaalle 1943. Kuusankoskelle hän tuli 1944 yhtiön ammattikouluun, josta siirtyi 1947 Kymin konekorjaamolle viilaajaksi. Järjestötoiminta on kuulunut kiinteästi hänen vapaa-aikaansa. Kuusankosken kaupungin urheilulautakuntaan hän kuului 1965—1972. Hän on myös paperiammattiosaston toimikunnan jäsen. Hänelle on myönnetty Suomen Urheilun hopeinen ansiomitali 1977. Vuodesta 1978 hän on ollut Kuusankosken Kisan kunniajäsen.

Veikko Kiurumäki kuorimon päivämies Kuusanniemen sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 26.2.

Karkkila

Valto Seppälä lähettäjä lähettämöstä täyttää 50 vuotta 26.1. Yhtiön palvelukseen valimoon hän tuli 1943.

Soinlahti

Onni Väisänen korjausmies tiilitehtaalta täyttää 60 vuotta 30.1. Hän on syntynyt Iisalmen mlk:ssa ja tuli yhtiön palvelukseen 1963 tiilitehtaalle purkajaksi. Nykyiseen tehtäväänsä hän tuli 1973.

Kymiyhtiö

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu

Toimitus

Kymi Kymmene Oy, tiedotusosasto
Niementie 13, 45700 Kuusankoski
Puh. keskus 951-47 012

Päätoimittaja: Eero Niinikoski puh. 416
Toimitussihteeri: Heli Kyllönen puh. 390
Toimittajat: Reijo Virta puh. 207
Maritta Hanjoki puh. 753

Kirjapaino

Kymi Kymmene Paperi — Kouvolan Kirjapaino
Valtakatu 28, 45100 Kouvola 10
Puh. vaihde 951-11 551

Neuvottelukunta

Kuusankoski: Niilo Vepsäläinen, Pentti Vättö, Eino Rihula, Riitta Kähärä, Pekka Junnola, Anders Lund, Harry G. Wiklund ja Eero Niinikoski

Juankoski: Aaro Torvinen, Jorma Pajari ja Anu Laitinen

Halla: Osmo Markkanen, Åke Nykänen ja Raimo Saastamoinen

Soinlahti: Kalevi Riipinen, Marja Eskelinen ja Kalevi Laukkanen

Karkkila: Lauri Virolainen, Terttu Järvi, Tapani Juselius, Kauko Piironen, Taisto Lappalainen ja Sinikka Mielck

Heinola: Raili Niemelä, Esko Valonen, Pentti Helenius, Leo Rauhala ja Kauko Nieminen

Salo: Elvi Vettenranta, Raimo Auranen, Jaakko Korpela ja Roger Holmberg

Santasalo: Ilmi Lahti, Tauno Mäenpää, Erkki Virtanen ja Pertti Vuorio

